

ÅRSPLAN FOR FRIDAHUSET BARNEHAGE 2023-2024

NLM-barnehagene AS

NLM-barnehagene

Sammen om å sette verdifulle spor

Innhold

Presentasjon av barnehagen	4
Avdelinger:	5
Åpningstid	5
Planleggingsdager:	5
Oppsigelse:	5
Presentasjon av NLM-barnehagene	5
Rammene for å drive barnehage. Grunnlagsdokumenter	6
Personalet	7
Kompetanseutvikling for NLM-barnehagene	7
Barnehagen som en lærende organisasjon	7
Barnehagens pedagogiske plattform	7
Målene i visjonsdokumentet	7
Vårt syn på barn	7
Voksenrollen	8
Hvordan arbeide med omsorg, lek, danning og læring	9
Omsorg	9
Lek	10
Danning	12
Læring	12
Barns medvirkning	13
Plan for det kristne innholdet	14
Tilknytning og relasjonsbygging	15
Barnehagestart	15
Startsamtale	16
Overgang barnehage/ skole	16
Et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	16
Mål for Fridahuset barnehage:	16
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	17
Barnas verneombud	18
Satsningsområder	19
NLM-barnehagenes fokusområder:	19
Fridahuset barnehages fokusområde- BARNA:	19
Fridahuset barnehages satsningsområde -personalet:	19
Barnehagens fagområder	20
Samarbeid	27

<u>Barnehagens samarbeidspartnere</u>	28
<u>Helsestasjonen</u>	28
<u>Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)</u>	29
<u>Pedagogiske støttetjenester PST</u>	29
<u>Barnevernet</u>	29
<u>Årshjul</u>	29
<u>Prosjektarbeid</u>	34

Velkommen til nytt barnehageår 2023/2024.

Fridahuset barnehage

Grensedalen 65

5306 Erdal

Telefon

E-post: styrer@fridahuset.no

Hjemmeside: www.fridahuset.no

Daglig leder: Nina Iren Vikøren

Velkommen til oss!

Presentasjon av barnehagen

Fridahuset barnehage ble åpnet 23. juni 2006. Barnehagen eies og drives av Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM), og er en barnehage med kristent formål. Vi holder til i naturskjønne omgivelser ved Grensedalen på Erdal. Barnehagen har seks avdelinger.

Vi har et stort uteområde som har gjennomgått grundig oppgradering i perioden 2014-2019. På uteområdet vårt har vi blant annet et stort klatrestativ, disser, ufo disse, sandkasser og sykler. Vi har et eget lekeområde tilpasset de aller yngste barna med egne lekeapparater og aktivitetstilbud. Barnehageskogen vår er i bruk gjennom hele året. Her har vi både lavvo og gapahuk, samt eget grillsted. Vi har vår egen grillhytte som ble ferdigstilt sommeren 2017.

Våren 2020 ble barnehagen pusset opp innvendig, og fremstår nå som helt ny. Nye kjøkken er på plass på alle avdelinger, med integrert ovn og mikrobølgeovn, store kjøleskap og god benkeplass. Alle vegger er malt fra gulv til tak, og avdelingene er innredet med nye bord, stoler og reoler.

Nærområdet til barnehagen blir flittig besøk, og fotballbane, ball bingse samt ulike naturområder er faste innslag på våre ukentlige turdager.

Barnehagen har et stort og funksjonelt kjøkken, og her lager vi varm lunsj til barna to dager hver uke sammen med barna.

Avdelinger:

Pinnsvin:	94010680
Ekorn:	94010682
Due:	94010683
Ugla:	94010681
Ørn:	94010684
Rev:	94010685

Vi er medlemmer av PBL.

Barnehagen vår er åpen for alle barn. Vi tar imot foreldre som ønsker visning og har spørsmål. Vi har alltid tid til en hyggelig prat.

Alle som jobber i Fridahuset barnehage er pålagt taushetsplikt i forhold til informasjon som gjelder barn, foresatte og ansatte. Ansatte må legge frem politiattest ved tiltredelse

Åpningstid

Barnehagen er åpen mandag til fredag fra 06.45 til 16.45. Kjernetiden er 10.00—14.00 og vi ønsker å få beskjed innen kl. 09.30 dersom barnet kommer sent eller blir hjemme fra barnehagen en dag. Det er da barnets avdeling dere må kontakte. Dersom andre enn foreldre/ pårørende skal hente barna, må personalet få beskjed om dette i god tid, så vi de har mulighet til å forberede barna på at det er andre som henter den dagen. Barnehagen holder feriestengt to uker om sommeren, i tillegg til julaften, nyttårsaften, og onsdagen før påske.

Planleggingsdager:

11 september Mandag
10 november Fredag
26 januar Fredag
15 mars fredag
10 mai Fredag.

Oppsigelse:

Tildelt barnehageplass beholdes frem til skolestart. Dersom barnet skal slutte før dette, må oppsigelse sendes elektronisk via Vigilo.no i Askøy kommune. Oppsigelsestiden er to måneder og gjelder fra den 1. i påfølgende måned.

Presentasjon av NLM-barnehagene

NLM-barnehagene AS er en ideell barnehagekjede som drives på vegne av Norsk Luthersk Misjonssamband. Barnehagene har ulik størrelse og er spredt rundt i store deler av Norge.

NLM-barnehagene AS er et ikke-kommersielt selskap. Eventuelle overskudd skal benyttes til å utbedre og styrke medlemsbarnehagene.

Lov om barnehager med forskrifter og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver bestemmer innhold og rammer for barnehagene våre. I samsvar med barnehagelovens § 1a andre ledd, blir

barnehagene drevet med et kristent formål. Vårt visjonsdokument <https://fridahuset.barnehage.no/Innhold/Side/141974> og verdiplattform <https://fridahuset.barnehage.no/Innhold/Side/141703> forteller hvordan det kristne formålet skal prege livet i barnehagene våre.

NLM-barnehagenes visjon er: "Sammen om å sette verdifulle spor". Verdiene våre er laget med utgangspunkt i Visjonsdokumentet, som er et felles dokument for alle NLM-barnehager. Våre verdier er: Nestekjærlighet – Likeverd – Mestring.

Rammene for å drive barnehage. Grunnlagsdokumenter

Barnehagens formål og innhold er fastsatt gjennom Barnehageloven og Rammeplanen. Disse dokumentene er utgangspunkt for barnehagens daglige drift og årsplanen bygger på disse. Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og FNs konvensjon om barnets rettigheter.

Årsplanen inneholder en oversikt over hvordan våre barnehager skal jobbe det kommende året. Den er et arbeidsdokument for personalet, og skal vise hvordan vi arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Årsplanen skal også tydeliggjøre progresjon og synliggjøre hvordan vi vurderer vårt pedagogiske arbeid. Temaene i periodene gjennom året jobbes ulikt med i barnehagene og i barnegruppene, avhengig av barnas alder og modning. Barna vil få nye utfordringer i de ulike periodene som vil gi utvikling av kunnskap og ferdigheter. Årsplanen danner også utgangspunkt for pedagogiske planer og evaluering av periodene. Vurdering av det pedagogiske arbeid skjer blant annet gjennom bruk av evalueringer i personalgruppen, samtaler med barna, pedagogisk dokumentasjon, diskusjoner av praksis i ulike møter og evalueringer i Samarbeidsutvalget (SU).

Personalet

Kompetanseutvikling for NLM-barnehagene

I NLM-barnehagene har vi et stadig fokus på rekruttering av formålstjenlig kompetanse til våre barnehager. Et profesjonelt fagfellesskap og gode kompetansetiltak bidrar til bedre rekruttering av barnehagelærere, barne- og ungdomsarbeidere og andre fagfolk. For å rekruttere nye pedagoger og fagarbeidere til våre barnehager, ønsker vi å samarbeide med utdanningsinstitusjonene, ved å ta imot lærlinger fra videregående skoler og studenter til praksis fra høyskolene. Styrere og øvrige ansatte i barnehagene oppfordres til å oppdatere og videreutvikle sin kompetanse – både individuelt og kollektivt. Statlig tilskudd gjennom kompetanseordninger og tiltak, er et bidrag for å støtte opp om vårt ansvar som barnehageeiere.

Medarbeidere som får nye utfordringer, som har dyktige og engasjerte kollegaer og som får utviklet seg faglig, blir gjerne værende i sine stillinger over år. Dette styrker kvaliteten i NLM-barnehagene.

Barnehagen som en lærende organisasjon

Barnehagen skal være oppdatert og utviklingsorientert i tråd med forskning og kunnskap om barn, barndom, lek, læring og samfunn. Barnehagen er og skal være i stadig endring og utvikling. Det krever stadig ny kunnskap og kompetanse for å møte nye krav. For at barnehagen skal lykkes i å være en lærende organisasjon, må barnehagens ledelse være kunnskapsorientert og sikre at alle medarbeidere føler eierskap til det pedagogiske utviklingsarbeidet.

Barnehagens pedagogiske plattform

Målene i visjonsdokumentet

“Sammen om å sette verdifulle spor” er vår visjon. I visjonsdokumentet er disse målene felles for alle:

- I våre barnehager skal alle få oppleve ubetinget kjærlighet.
- I våre barnehager skal alle vite at de er skapt av Gud og kjenne at de er unike og verdifulle.
- Med Jesus som forbilde skal vi møte alle med respekt og toleranse.
- Disse målene skal vi alltid ha for øye i alt arbeid vi gjør i barnehagen.

Fridahuset barnehage bygger sin verdiformidling på kristen tro og tradisjon. På barnas premisser søker vi å formidle det kristne budskapet. Gjennom ukentlige samlinger og fellessamlinger får barna bli kjent med bibelfortellinger gjennom flanellograf, sang og fortelling. I barnehagen har vi et eget team som jobber med å sikre god kvalitet og innhold i de kristne samlingene.

Vårt syn på barn

I vår verdiplattform beskriver vi hvilke relasjoner til barn som vi ønsker å strekke oss etter. Det enkelte barn er unikt, fullverdig menneske som skal møtes med respekt, omsorg og kjærlighet. Det skal få hjelp til å utvikle et sunt selvbilde, oppleve trygghet og glede. De ansatte skal lete etter de positive mulighetene i hvert enkelt barn og fremelske disse. Vi vil være voksne som alltid har barnets

beste for øye. Dette skal ligge til grunn for alle handlinger og avgjørelser som berører barnet uavhengig av hvilke tilrettelegginger som må til for utvikling. Barnehagen skal dermed sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud (Rammeplanen 2017 ,s.40)

Bibelen lærer oss at mennesker er skapt i Guds bilde og at hvert eneste barn er like verdifullt og skal bli gitt de samme muligheter i livet. Dette innebærer for oss i Fridahuset vi må vise barna respekt og bidra til at de utvikler et sunt og trygt selvbilde. Dette betyr også at barna i barnehagen skal lære å vise respekt for og ta ansvar for hverandre.

I Fridahuset barnehage er vi opptatt av å legge forholdene til rette for en pedagogisk virksomhet som ikke reproducerer tradisjonelle kjønnsrollemønstre. Vi er opptatt av ikke å sette merkelapper på barna, og at gutter og jenter skal få varierte utfordringer og like mye oppmerksomhet. Fra barna er små, søker vi å anerkjenne barnas lek og møter mellom barna som gir dem et allsidig utgangspunkt uavhengig av kjønn.

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. (Kunnskapsdepartementet 17, s.7).

Voksenrollen

Vi skal være voksne som bygger en positiv relasjon med barna og mestrer balansen mellom å være varm og tydelig. Vi skal se barnets perspektiv og ha medvirkning i fokus. Den voksne utøver positiv grensesetting ut ifra barnets forutsetninger. Dette skal være preget av varme og respekt for barnet. Det er den voksne som har ansvaret for relasjonen med barnet, og som alltid skal være bevisst de verdifulle spor den setter.

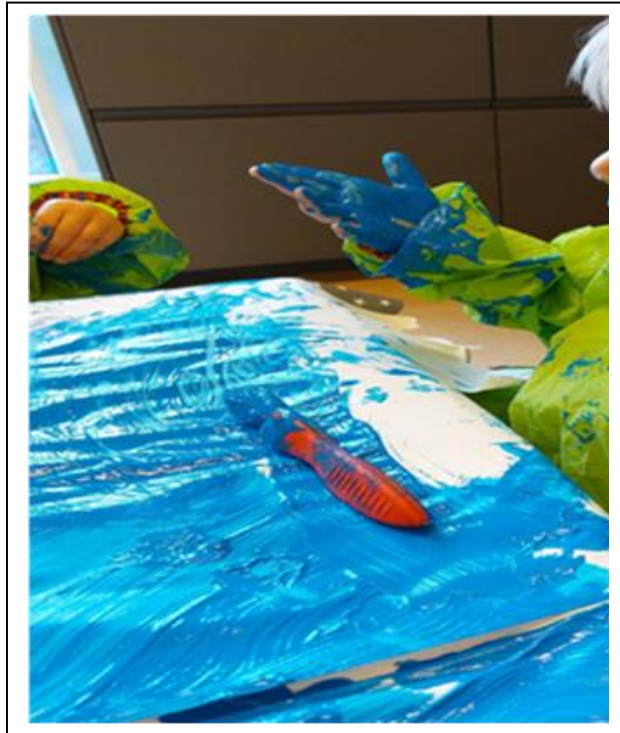
I Fridahuset barnehage ønsker vi å «åpne» verden for barna, ved uselvvisk å gjøre barna rustet til å leve i verden uten at vi voksne har egne agendaer hvor egne motiver styrer våre handlinger. Vi søker å forstå barnas intensjoner i alt det de gjør, og å la de spor de setter etter seg, være styrende for hvordan vi møter barnet.

Vårt verdigrunnlag bygger på nestekjærlighet, solidaritet, toleranse og respekt. Vi skal ta vårt ansvar for barna på alvor, og vi skal i vårt samspill være gode rollemodeller for de verdier vi formidler.

Vi som voksne utøver innflytelse på barna i alt vi gjør sammen med dem. Gjennom dagligdagse samtaler, når vi hjelper dem, og i hele tatt i kraft av at vi er et annet menneske. Vårt verdigrunnlag bygger på en forståelse av at vi i alle våre møter med barna i alle hverdagslivets situasjoner strekker oss etter å gjøre og handle til det beste for barna.

Vi er opptatt av å se behovet til hvert enkelt barn. Vi skal ha nødvendig kompetanse og forståelse for å gi barnet en god barndom. Vi er bevisst i forhold til at vi holder barnas liv i våre hender.

Hvordan arbeide med omsorg, lek, danning og læring

Barn skal trives og ha det godt i barnehagen. I NLM-barnehagene sørger vi for at alle barn blir sett og inkludert slik at de lærer og utvikler seg ut fra egne forutsetninger.

“Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.” (Rammeplanen)

Omsorg

Trygghet er utgangspunktet for barns trivsel og læring. Derfor kommer omsorg alltid i første rekke. For å få trygge barn, er vi avhengig av at kompetente og sensitive voksne gir barna den omsorgen de har behov for.

Personalet i våre barnehager skal ha fokus på hvordan det enkelte barn har det og legge til rette for aktiviteter som inkluderer alle barn, der alle barn blir sett og hørt. På en slik måte setter vi verdifulle spor.

Rammeplanen slår fast at alle barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg.

I Fridahuset barnehage kommer omsorg til syne gjennom de voksnes positive holdning og innstilling til barna. Omsorg synliggjøres i vår intensjon om å handle til det beste for hver enkelt. Hverdagsøyeblikk blir løftet opp og reflektert over, slik at vi kan lære oss mer om hvordan møte barna slik de trenger å bli møtt.

Omsorg må være personlig dersom den skal oppfattes som omsorg. Dersom den er upersonlig, det vil si at den er rutinepreget, uengasjert eller gitt uten at man er «til stede», vil barna oppleve den som uekte, og kanskje ikke som omsorg i det hele tatt. Barna må få oppleve seg skilt ut fra de andre, ikke som et generelt barn, men som et «du». En som jeg som voksen skiller ut fra alle de andre barna og som jeg ser og forholder meg unikt og spesielt til i nettopp denne situasjonen der han eller hun trenger at jeg ser, hører og handler.

Omsorg kommer til uttrykk i små og store øyeblikk i løpet av dagen, i rutinesituasjoner som bleieskift og måltid, men også i hvordan vi oppdrar barna.

Utgangspunktet for barnehagen sin pedagogiske virksomhet er en ansvarsfull og ivaretagende pedagogisk relasjon hvor omsorg for det enkelte barnet står i fokus. Omsorg er hva barnet og vi alle trenger i kraft av at vi er mennesker.

God omsorg gir trygghet for barna. Vi søker å skape en hverdag som gir forutsigbarhet og stabilitet for den enkelte. Ved å organisere dagen etter faste og kjente rutiner får barna oversikt over sin tilværelse. Dagtavler, aktivitetsplakat, etc. gir oversikt og skaper trygghet.

Ved å tolke og grunne på de spor barna setter etter seg i hverdagen søker vi å gi dem omsorg slik de trenger det, ikke som følge av plikter og rutine, men fordi møtet med barnet fordrer oss til å handle slik barnet trenger.

Lek

Lek er den viktigste aktiviteten for barns utvikling og læring, samtidig som den er et mål i seg selv. Gjennom leken utvikler og videreutvikler barn sosiale, språklige og kroppslige ferdigheter. Ved å inngå i et leke fellesskap drar barna nytte av hverandres styrker og kunnskaper. I samspill med hverandre og med de voksne skapes et godt miljø for glede, læring og utvikling.

Lekemiljøene i våre barnehager skal være inkluderende, allsidige og stimulerende. De voksne skal være deltakende og støttende i barnas lek.

I Fridahuset barnehage ser vi verdien av at barna leker for lekens egen skyld. Uten skjulte motiver, skal barna få mulighet til å være i frydefullt samspill i lek med venner. Nettopp fordi å leke er barnas grunnleggende livsform. I leken gjør barn erfaringer, utforsker, prøver ut, får kunnskap og utvikler selvtillit.

Respekt for vennskap er viktig for oss her i barnehagen. Gjennom lek med andre barn lærer barna sosial kompetanse steg for steg og de lærer å omgås hverandre på gode måter. Gjennom lek lærer barna om seg selv og om livet.

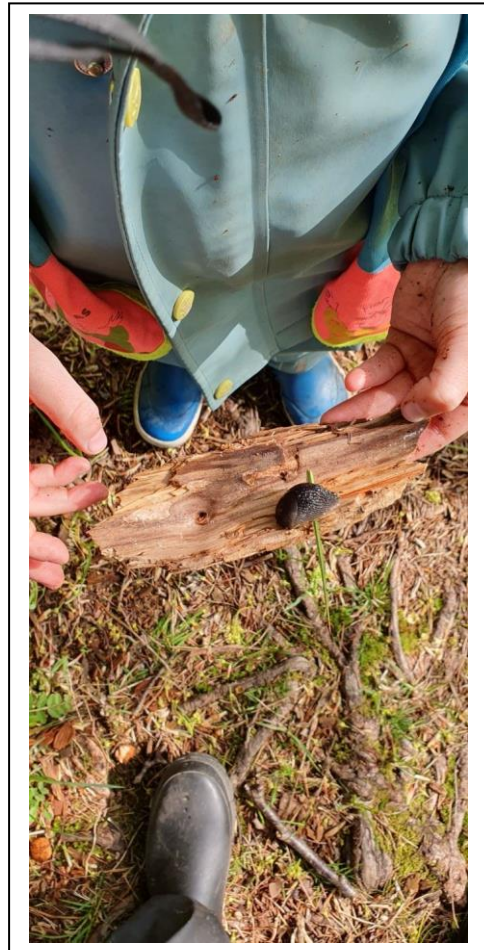
I Fridahuset har vi stort rom for barns frie lek. Den leken som ikke er styrt av de voksnes regler og forventninger til hvordan ting skal gjøres. Her får barna oppleve å ha kontrollen og initiativet selv, og de kan følge sine egne impulser, uten å bli styrt og ledet i så stor grad som når de voksne bestemmer hva som skal skje. Dette er viktig for at barna skal få utvikle sin egen selvoppfattelse.

Den enkelte avdeling innredes med tanke på lekekroker, slik at flere aktiviteter kan pågå samtidig. På denne måten kan også lek mellom venner skjermes og barna får delta i ulike lekegrupper. De minste barna trenger mye tumleplass inne og ute for ro og konsentrasjon, og tilretteleggingen av det fysiske miljøet er viktig for barnas trivsel, opplevelse og læring.

Barna liker at vi voksne er med i leken. De fryder seg når de voksne tøyser og tuller, blir med i «late som» lek og rollespill.

I Fridahuset barnehage skal vi:

- Gi stort rom for barnas frie, spontane og engasjerte lek.
- Fantasere og forestille oss sammen med barna.
- Innrette det fysiske miljøet med tanke på lekekroker.
- Være anerkjennende voksne som respekterer og verner om barnas lek.
- Være aktive støttespillere og hjelpe med å utvikle hvis leken står fast, hvis barna blir uenige eller den står i fare for å gå i oppløsning.
- Ha en lekende innstilling i møte med barna.
- Legge til rette for variert og allsidig lek.
- Lære barna sosial kompetanse i lek, inkludere andre, vente på tur, dele, og å ta initiativ.
- Være aktive og engasjerte voksne i møte med barns lek.
- La barna lede leken.
- La barna få holde på med det de liker.
- La barna ta initiativ til lek.

Danning

I fellesskap med andre utvikler barn sin identitet og sin selvstendighet. Barn samler erfaringer gjennom hva de gjør, hvilke tilbakemeldinger de får av andre og hva de opplever. De ansatte skal anerkjenne barna som individer med tanker, følelser og intensjoner, og støtte barnas forsøk på å skape mening i den verden de er en del av.

I våre barnehager skal barna få kunnskap som er med på å utruste dem til å ta gode valg i livet. Dette er en del av en livslang læring og en prosess som handler om hvem man er og hvordan man er i møte med andre mennesker. Vi ønsker å sette verdifulle spor i barnas liv på en slik måte, at de selv føler seg verdifulle og at de er gode nok som de er. På den måten kan de ta med seg sine erfaringer som et grunnlag å bygge videre på i livet.

I Fridahuset barnehage skal vi voksne i tett samarbeid med foreldrene, møte barnas undring, vitebegjær og utforsking med anerkjennelse vitebegjær og utforsking med anerkjennelse. Vi skal gi barna rom til å utvikle seg i sitt tempo og til å være tro mot seg selv og den de er, men også den de er i ferd med å bli. Vi skal formidle i ord og ikke minst i handling at de er verdifulle og ønsket i barnehagens fellesskap. Barna skal få møte utfordringer, mulighet til å utvikle kunnskaper og ferdigheter. Vi har også ansvar for å hjelpe og støtte dem til å være omsorgsfull med hverandre og ta gode valg.

I barnehagen skal vi:

- Ta barna på alvor.
- Vise i ord og handling at hvert barn er verdifullt.
- Lære barna at de er en viktig del av et fellesskap.
- Stimulere til undring og refleksjon.
- Oppmuntre til gode samtaler.
- Oppmuntre til refleksjon over egen handling.
- Være varme og trygge voksne.
- Gi barna rom til å utvikle seg i sitt eget tempo.
- Møte alle barn med likeverd og respekt.

Læring

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Personalet skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Barnehageloven § 2)

Hverdagene i våre barnehager skal være preget av utforskning og lek, der barna tilegner seg ny kunnskap og nye ferdigheter. Barnehagen skal legge til rette for at barna får gode mestringsopplevelser innenfor trygge rammer. Vi ønsker å sette verdifulle spor med ansatte som har god relasjonskompetanse og tid for læring.

Fridahuset barnehage skal i samarbeid med barnas foresatte danne grunnlaget for livslang læring og utvikling og vårt læringssyn bygger på vår tro på at barna lærer i alle små og store situasjoner i løpet av dagen. I alle hverdagsøyeblikk vil de etter hvert finne mønster og sammenhenger som skaper mening og som dermed utgjør byggesteiner i barnas læringsprosesser. I sitt eget tempo skal barna få møte utfordringer de kan strekke seg etter. Barnas følelse av mestring i hverdagen er viktig for

barnas lærelyst og utvikling av en positiv selvfølelse. I møter med små og store venner i barnehagen, lærer de om seg selv og om livet.

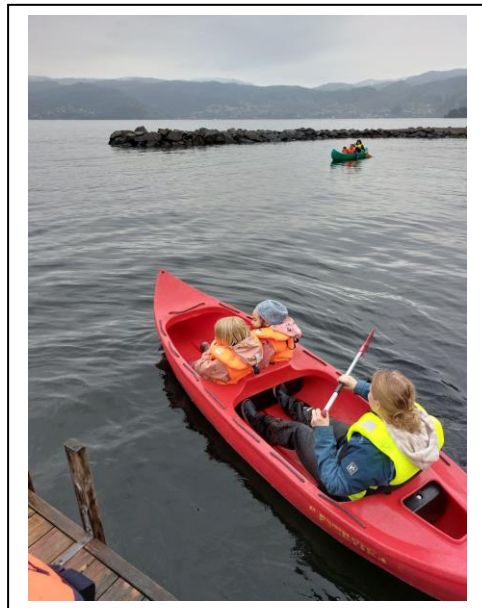
I barnehagen er vi opptatt av å møte barna på en positiv måte, og la dem vokse i et miljø preget av trygge rammer. Vi er opptatt av å støtte dem i deres egne læringsprosesser, undre oss sammen med dem og i alt vi gjør, være aktive og engasjerte voksne.

Det ligger nedfelt i barnas natur å være i utvikling og strekke seg mot stadig å lære, og det ligger i pedagogikkens natur at foreldre og lærere vil se barna vokse, gjøre fremskritt og lære. Ser man på små barn kan man ofte miste pusten av den lærevilje og erfaringshunger de legger for dagen.

I barnehagen skal vi:

- Møte barnas initiativ med undring og respekt.
- Støtte barnas vitebegjær, kreativitet og lærelyst.
- Legge til rette for utviklende aktiviteter.
- Være støttende stillas som hjelper, veileder, utfordrer og oppmuntrer.
- Ha et variert og stimulerende læringsmiljø.
- Legge til rette for gode førstehåndserfaringer.

Læring hos oss kommer til syne i lek og omsorg og omsorg kommer til syne i lek og læring. Sammenvevde fenomen som til sammen utgjør barnehagens kultur og tradisjon.

Barns medvirkning

I NLM-barnehagene skal barna få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering. Barn skal gis tid og rom til innspill som bidrar til at de opplever å påvirke sin egen hverdag. I våre barnehager skal barna kjenne at de har en verdifull og viktig stemme inn i et fellesskap som er trygt og inkluderende for alle. Personalets syn på barnet og sin egen rolle som voksen vil ha betydning for hvordan barn opplever medvirkning i hverdagen.

Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. (Rammeplanen).

I Fridahuset barnehage er vi opptatt av å se etter og tolke de sporene barna setter i barnehagehverdagen sin. I praksis betyr det at de blir sett og hørt, og at deres meninger og ytringer ilegges betydning. Jeg har verdi, jeg blir sett og hørt, og i kraft av å være meg selv blir jeg behandlet med likeverd og respekt.

I hverdagen betyr dette at vi må skape tid og rom for at barnas stemme kan høres. I de daglige rutinene skal det være rom for barnas synspunkter, og planer må kunne justeres etter barnas behov. Barnas egne interesser må ilegges vekt i det daglige samspillet samt i barnehagens planarbeid. Samtidig skal vi være støttende voksne som forsiktig ”puffer” i en utviklingsadekvat retning. Gjennom dagtavler og «barnas valg» plakater legger vi til rette for at barna skal få velge aktiviteter.

Tilgjengelige materiale og leker i et oversiktlig miljø skaper mulighet for barna å utforske sine interesser.

Observasjon er et viktig redskap for at barna skal få virke med i barnehagehverdagen sin. Barnesamtaler gir oss innblikk i barnas tanker om sin hverdag i barnehagen, og gir oss verdifulle innspill vi kan bruke i våre hverdagsmøter med den enkelte.

Barns rett til medvirkning gjelder alle barn i barnehagen, uansett alder og funksjonsnivå. Begrepet krever av oss voksne at vi ser hvert enkelt barn som et subjekt, med rettigheter til å ha sine egne tanker og opplevelser. Det krever også av oss at vi har en tett og åpen dialog med barnas foreldre eller foresatte. Ikke alle barn klarer å la sin stemme være like tydelig som de andre, og ikke alle barns spor er like lett å tolke for oss. Gjennom samtale med foreldre får vi bli kjent med barnet, dets dagsrytme, behov og interesser. Denne samtalen er også viktig for at foreldrene skal føle seg trygge og ivaretatt. Vissheten om at vi voksne i barnehagen virkelig ser barnet og dets behov, er det beste grunnlaget for et godt samarbeid samt trygge foreldre. I møte med trygge voksne skal barna i Fridahuset barnehage få leke, lære og være i et miljø preget av voksne som rommer og anerkjenner alle barnas ytringer, meninger, følelser og handlinger.

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet (Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning).

I barnehagen skal vi:

- La barnas stemme blir hørt og tatt hensyn til.
- La barnas interesser ilegges stor vekt i det daglige samspillet.
- La barna lære konsekvenser av egne valg.
- La barna uttrykke seg og få ha innflytelse på det som vedrører dem i barnehagehverdagen sin.
- Lytte til barnas kroppsspråk og mimikk.
- Tolke og grunne på barnas spor.
- Ta barnas følelsesuttrykk på alvor.
- Ha en åpen og god dialog med barnas foreldre.
- Barnas medbestemmelse blir løftet frem i avdelingenes vurderingsarbeid.

Plan for det kristne innholdet

NLM-barnehagene har et kristent livssynsgrunnlag, som utdypes i vårt verdidokument. Det betyr at barna i våre barnehager får en barnehagehverdag basert på kristne og humanistiske verdier. Vårt formål, vår visjon og våre verdier er felles for alle våre barnehager. Dette skal være grunnlaget for de valg vi gjør, både i hverdagsaktiviteter og i andre planlagte aktiviteter.

I Fridahuset barnehage bruker vi «kort og godt» som er tilpassede ressurser til samlingsstunder, hvor vi formidler, dramatiserer, synger og leker oss igjennom de ulike bibelfortellingene. I tillegg benytter vi oss av «pedagogiske idehefter» som er gitt ut av Læringsverkstedet/ Solkollen Super v/ Karina og

Jarle Waldemar. Ideheftene gir konkrete forslag til hvordan vi kan jobbe med ulike temaer og bibelfortellinger, med utgangspunkt i de ulike fagområdene.

Vi har ukentlige samlinger med kristen formidling, sang og bibelfortellinger. Hver måned har vi også fellessamlinger, hvor alle barna i barnehagen møtes på det store fellesrommet vårt, og så formidles bibelfortellinger, og vi synger sammen månedens sanger.

Før de kristne høytidene har vi fokus på hvorfor vi feirer høytiden ut fra kristen tradisjon. Vi har egne idehefter som er knyttet opp mot de store høytidene- jul og påske, hvor vi finner mange forslag til pedagogiske samlinger. Vi formidler budskapet om at Jesus ble født i Betlehem- juleevangeliet, og om de store hendelsene som skjedde med Jesus i påskeuken.

Vi i Fridahuset barnehage er med å samle inn penger til et misjonsprosjekt, særlig rettet mot arbeid blant barn. For barnehageåret 2023/2024, vil pengene som samles inn gå til et prosjekt i Japan. Gjennom året har vi ulike samlinger rettet mot misjonsprosjektet, og når våren kommer har vi kunstutstilling, vaffeldag og andre tilstelninger hvor det gis mulighet til å gi en støtte til innsamlingen. Les mer om prosjektet her:

<https://www.nlm.no/arbeid-i-norge/nlm-ung/ungglobal2/3-6-ar/3-6-ar/>

Tilknytning og relasjonsbygging

Barnehagestart

Det er viktig at barna får god tid til å bli trygg på den nye hverdagen i barnehagen. Hvor lang tid det vil trenge er helt individuelt, men vi oppmuntrer foreldre til å la barna få en så myk start som mulig.

De voksne i barnehagen er opptatt av å bli kjent med barnet, og la det få ta til seg de nye omgivelsene i sitt eget tempo. Det er også viktig at foreldrene er nær og tilgjengelig for barnet, og aktivt søker å introdusere det nye miljøet. Den første dagen er det foreldrene som steller barnet, og hjelper ved påkledning og måltider. De må hele tiden være nær og tilgjengelig, samtidig som barnet må få rom til å utforske sine nye omgivelser. Dette skaper trygghet.

Det er ønskelig at personalet får vite mest mulig om barnet. Fortell oss gjerne om rutiner, temperament, hva det liker å leke med etc. Vi ønsker å bli kjent med barnet så raskt som mulig, slik at vi kan møte det slik det trenger å bli møtt. Har barnet et kosedyr, en leke etc. som det er knyttet til, er også det fint om denne kan bli med i barnehagen. Det kan være litt trygt og godt for barnet å få dele dette litt nye med yndlingsleken sin, samt ha med seg noe som minner om mor og far og det trygge hjemme.

Det er mange inntrykk å fordøye ved barnehagestart. Vi anbefaler at barnet er i barnehagen et par timer den første dagen, og at foreldrene er med hele tiden. Den andre dagen kan personalet ta mer ansvar for barnet, og alt etter hvor bra det gikk første dag, kan barnet være i barnehagen i fire til fem timer. Foreldrene kan, etter avtale med personalet, dag nummer to, forlate avdelingen en liten tid, men da alltid ved først å si farvel til barnet. Dag nummer tre, forsøker vi å la barna få en tilnærmet vanlig, men gjerne litt kort barnehagedag. Foreldrene kan da forlate barnet om morgenen, men være disponibel dersom det trengs.

Denne skissen for tilvenning må selvsagt justeres etter det enkelte barnet. Noen barn vil trenge lenger tid, og noen er raskt trygg og klar for barnehagelivet. Det er foreldrene som kjenner sitt barn, og et godt samarbeid er det viktigste vi kan gi barnet i denne fasen av barnets liv.

Barnet vil gjerne gråte litt de første gangene de må si farvel til mor eller far. Dette er ubehagelig, og foreldrene kan la seg friste til å hale ut tiden ved å avlede barnet. Vi mener at det er viktig å anerkjenne både foreldre og barn i denne situasjonen, og veileder gjerne foreldrene hvis de ønsker dette. Vi er også opptatt av å ta barnets følelser på alvor. Ved å være nær, trøste og romme barnet følelsesmessig kan de få hjelp til å regulere følelsene sine. Dersom foreldre må forlate et gråtende barn, må de gjerne ringe etter en liten tid for å høre hvordan det går. Det er viktig for oss også å ivareta bekymrede foreldre.

Startsamtale

Alle barnehager i Askøy Kommune skal tilby en startsamtale for foreldre til barn som begynner i barnehagen. Det er pedagogen på barnets avdeling som utfører samtalen med foreldrene. Dette skjer for at personalet skal få lære mest mulig om barnet før det starter i barnehagen, og på den måten ha et godt grunnlag for å møte barnet slik han eller hun har behov for. Gjennom samtalen får man vite om barnets rutiner, vaner, familienettverk osv. Denne samtalen finner sted en av de første dagene etter at barnet har begynt i barnehagen.

Overgang barnehage/ skole

Barnehagen skal i samarbeid med skolen legge til rette for barnas overgang til skolen og eventuell skolefritidsordning. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem.

Fridahuset barnehage følger Askøy kommune sin handlingsplan og prosedyrer for å gjøre overgangen fra barnehage til skole så god som mulig for barna.

Det blir gjennomført sluttsamtaler mellom pedagogisk leder og foreldre, hvor det blir diskutert hvilke opplysninger om barnet som skal overbringes skolen. Det blir deretter sendt et oppdatert helsekort, samt en kort rapport om hvert enkelt barn fra siste foreldremøte til skolen. Ved behov blir det gjennomført en overføringssamtale, hvor foreldre, pedagogisk leder og representant fra skolen er til stede.

Gjennom det siste året i barnehagen forbereder vi barna på skolestart. Vi gleder oss sammen med dem, undrer oss, og søker å skape gode forventninger til hverdagen som venter dem i skolen.

Et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver fastslår at barnehagen har et samfunns ansvar for å motvirke mobbing og diskriminering. Høsten 2020, ble barnehageloven endret, og gir barnehagene enda strengere og tydeligere regler som skal sikre at alle barn har det trygt og godt i barnehagen.

Mål for Fridahuset barnehage:

Vi skal forhindre mobbing og skape et trygt miljø med aktive og tydelige voksne. Askøy kommune har utarbeidet en handlingsplan mot mobbing. Planen tar opp hvordan mobbing kan oppdages, hvordan barnehagen kan forebygge mobbing og tiltak dersom mobbing oppstår.

Mobbing er gjentatt negativ eller ondsinnet atferd fra en eller flere rettet mot et barn som har vansker med å forsvare seg.

Gjentatt erting på en ubehagelig eller sårende måte er også mobbing. Atferden må finne sted 2 eller 3 ganger i måneden eller oftere for å defineres som mobbing. (U.dir. no).

I Fridahuset barnehage jobber vi aktivt for at barna skal være en del av et trygt fellesskap, hvor hvert enkelt barn føler seg inkludert. Vi jobber bevisst med at alle barna skal ha venner og få delta i samspill og lek med andre. Vi jobber målrettet med temaet sosial kompetanse, noe rammeplanen poengterer som vesentlig for å motvirke utvikling av mobbing.

Forskning viser at mobbing kan forekomme også hos små barn. Ofte skjer mobbing i det skjulte og kan være vanskelig å oppdage. De voksne vil derfor ha et våkent øye og jevnlig observere samspill og lek som foregår i barnegruppen. Vi har nulltoleranse mot mobbing. Dersom det skulle oppstå mobbing i vår barnehage vil vi raskt sette i gang tiltak. Det er viktig at foreldre gir oss beskjed dersom de opplever at barnet deres blir plaget i barnehagen.

Et godt og nært foreldresamarbeid er viktig. Mobbing kan forebygges rundt middagsbordet og på sengekanten ved at foreldrene samtaler med barna sine. Det er viktig for oss at foreldre som kjenner på at barnet sitt blir mobbet eller utestengt fra leken, formidler dette til oss i personalet slik at vi sammen kan finne ut hva som skjer og gjøre nødvendige tiltak.

Alle barn trenger noen å leke med. Også de barna strever med sosiale utfordringer. Gjennom lek vil de steg for steg utvikle sosial kompetanse slik at de lærer gode og hensiktsmessige måter å være sammen med andre på. Det er derfor svært viktig at foreldre og personale fremsnakker alle barn, også de som strever sosialt, slik at de kan få øke sin status og få sosial trening med de andre barna. Blir barn utestengt fra lek, har dette kun negative ringvirkninger. De blir da værende i en negativ spiral hvor lite lek med andre barn, gir liten sosial læring, mens de som har venner og alltid noen å leke med, stadig utvikler bedre og fleksible måter å være sammen på.

Ansvarlige voksne må jobbe sammen og reflektere over egen væremåte, slik at vi med våre holdninger og talte ord, jobber for å forhindre mobbing.

Fridahuset barnehage har prosedyrer i forhold til avdekking av mobbing, se vår hjemmeside <https://fridahuset.barnehage.no/Innhold/Side/110305>

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Vennskap og fellesskap er betydningsfullt og Fridahuset barnehage skal legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Vi er bevisst på at vi er viktige rollemodeller i vårt arbeid med sosial kompetanse. I alle våre møter med barna lærer små og store noe om seg selv og andre, og vi mener at et aktivt og tydelig personale er avgjørende for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø i barnehagen. Gjennom lek og samspill med andre barn, lærer de å omgås hverandre.

I her og nå situasjoner og i samspill med andre barn får barna erfaringer som gjør at de tilegner seg sosial kompetanse steg for steg.

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Kunnskapsdepartementet 17 s. 23).

I Fridahuset barnehage skal vi:

- Være nær barna i pågående lek og aktiviteter.
- Ha søkelys på følelser og hvordan man kan mestre å håndtere egne og andres følelser.
- hjelpe barna til å finne gode løsninger i konfliktsituasjoner.
- Være oppmuntrende og støttende til barnas lek.
- hjelpe barn inn i lek med andre og å inkludere andre i leken.
- Lære barna hvordan de kan be om hjelp på passende måter.
- Lære barna at det er fint å kunne dele, vise omsorg for og inkludere andre.
- Lære barna å hilse, ta kontakt, ta ordet og engasjere seg i lek med andre.
- Veilede barna til å gi uttrykk for uenighet med andre på en sosialt akseptert måte.
- Lære barna hvordan de skal kunne komme inn i lek og felles aktiviteter på passende måter.
- hjelpe barna til å «lese» den sosiale situasjonen og innrette egen atferd etter det samspillet som pågår.
- Veilede barna i at det er fint å kunne utsette egne behov og å inngå kompromiss i lek og samarbeid.
- Lære barna å glede seg over egen læring, egen mestring og ros fra andre.
- Lære barna å kunne stå imot venne- og gruppepress.
- Veilede barna slik at de får innblikk i hvordan egne handlinger kan påvirke andre.
- Stimulere barnas humoristiske sans og deres initiativ til spøk og moro.

Barnas verneombud

Private barnehagers landsforbund har som målsetning at alle medlemsbarnehagene skal ha et eget verneombud for barna. For å sikre den beste kompetansen til barnehagen har PBL inngått samarbeid med Stine Sofies Stiftelse. Denne har laget en handlingskompetanse som er skreddersydd for barnas verneombud. <https://www.pbl.no/sider/barnas-verneombud>

Fridahuset barnehage har eget verneombud som skal ha en særlig kompetanse i å se og hjelpe sårbare barn i barnehagen. Videre er barnas verneombud sin rolle å:

- Være barnehagens ressursperson for barna, kolleger, daglig leder og foreldre.
- Være trygg på å se og avdekke vold og overgrep mot barn.
- Ha kunnskap om mobbing og utenforskap i barnehagen.
- Bidra til at barn med behov for spesiell tilrettelegging blir ivaretatt.

I henhold til lov og rammeverk skal personale i barnehagen ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Barnas verneombud er dermed ikke en ny oppgave Fridahuset har fått, men gjennom satsningen fra PBL og Stine Sofie stiftelsen, vil verneombudet og øvrig personale få en unik mulighet til kompetanseheving og bevisstgjøring på allerede etablerte oppgaver.

Satsningsområder

NLM-barnehagenes fokusområder:

NLM-barnehagene har utviklet en handlingsplan for kompetanseutvikling, ledelse og organisering. Du kan lese mer om våre fokusområder på vår hjemmeside

<https://fridahuset.barnehage.no/Innhold/Side/141971>

Fridahuset barnehages fokusområde- BARNA:

Nærmiljø og samfunn

Rammeplanen beskriver ulike fagområdene som skal gjenspeile vår pedagogiske virksomhet og disse er i stor grad de samme som barna senere møter som fag på skolen (U. dir. 2017). De ulike fagområdene fyller og farger hverdagen vår i Fridahuset.

I barnehage året 2023/24 skal vi jobbe prosjektbasert. Vi jobber i 3 måneders bolker og hovedtemaet gjennom alle prosjektene er «Skapelsen i naturen», tema rundt barnekonvensjonen, og ikke minst få jobbe med barnas misjonsprosjekt, som alle NLM barnehager jobber med. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna i Fridahuset få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få en begynnende kjennskap til menneskerettigheter og da særlig barnekonvensjonen.

Sosial kompetanse

Vi skal fortsette å jobbe med temaet «sosial kompetanse», og ha ukentlige samlinger hvor vi får møte Mats og Milla. Disse to figurene tilhører det pedagogiske opplegget «Hjerteprogrammet» som er utviklet av Læringsverkstedet. Sosial kompetanse handler kort og godt om kunsten å omgås hverandre på gode måter, og med utgangspunkt i små hverdagsfortellinger om barna Mats og Mille- kalt hjertesamlinger- jobber vi med ulike temaer som eksempel «jeg og du», «følelser» og «vennskap».

Ikt i barnehagen

Rammeplan for barnehagen (2017), beskriver digitale verktøy som en av barnehagens pedagogiske arbeidsmetoder. I Fridahuset barnehage er vi opptatt av at barna skal få gjøre digitale erfaringer og vi benytter digitale verktøy som en naturlig del av det pedagogiske innholdet. Vi har I Pad på alle avdelinger som vi bruker til å hente frem opplysninger, fortellinger, sang, musikk og bilder. Barnas lek og nysgjerrighet danner utgangspunkt for informasjonssøk og videre lek. De ansatte i barnehagen er bevisst på å være gode rollemodeller og gjennom samtale og praksis vise barna god digital praksis. Bilder brukes som dokumentasjon og foreldre som tillater dette, får bilder av sine barn på hjemmesiden. De eldste barna får være med å ta bilder og gjøre seg erfaringer med bruk billedtaking.

Fridahuset barnehages satsningsområde -personalet:

På bakgrunn av årets ståstedsanalyse ønsker vi i Fridahuset ansattgruppe å fortsette å jobbe også det neste barnehageåret ekstra med temaene:

- ✓ Foreldresamarbeid,
- ✓ Observasjon og dokumentasjon.
- ✓ Pedagogisk ledelse

Som lærende organisasjon skal vi være i utvikling og læring, og dette er temaer det er svært viktig å løfte frem og belyse og hvor vi stadig kan bli bedre. Disse blir da fokusområder under årets vurderingsarbeid.

Barnehagens fagområder

Rammeplanen beskriver de syv fagområdene som skal gjenspeile vår pedagogiske virksomhet. Fagområdene skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Rammeplanen beskriver hvordan barnehagen skal se fagområdene i en sammenheng, og hvordan alle de skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Videre beskriver den hvordan barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas egne interesser og engasjement og på den måten bidra slik at arbeidet med fagområdene oppleves som meningsfull og morsom del av barnas hverdag. De ulike fagområdene fyller og farger hverdagen vår. De dekker et vidt læringsfelt, og i barnas lek, i prosjekt og temaarbeid skal barna gjøre erfaringer som «åpner verden» for dem. Gjennom aktiviteter og samlinger, her og nå situasjoner, i planlagte og ikke planlagte aktiviteter, lærer barna i samspill med sine omgivelser. De syv fagområdene er rettesnoren i all vår planlegging, og sammenflettet i månedsplaner og årsplan.

Kommunikasjon, språk og tekst

I Fridahuset barnehage ønsker vi å legge til rette for et rikt og stimulerende språkmiljø. Å ha gode språklige ferdigheter gir forutsetninger for samspill med andre, både i lek, vennskap og læring. Ved å lytte, samtale og leke med lyder, rim, rytme samt fabulere ved hjelp av språk og sang utvikles språket vårt steg for steg. Hvordan vi bruker talespråket vårt og hvordan vi lytter og kommuniserer med barna, er viktig for deres språkutvikling. Fagområdet rommer barnehagens arbeid for en tidlig og god språkstimulering, både verbal og non verbal kommunikasjon. I arbeidet vårt med dette fagområdet, vil vi fremme tillit mellom barna og mellom barn og voksen. Vi vil at barna skal føle glede ved å kommunisere og trygghet til å benytte ulike språk og tekstformer i hverdagen. Barnas lek danner et viktig utgangspunkt for arbeidet med fagområdene. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidra slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. (Kunnskapsdepartementet 17, s.47).

1-3 ÅR	3-6 ÅR
• Vi er bevisste språkmodeller for barna. • Bruk av enkle rim, regler og sanger med fokus på det nære. • Barna møter tydelig benevninger på Gjenstander. • Studere bilder sammen med barna. • Bøker er lett tilgjengelig for barna. • Vi samtaler om det barnet er opptatt av • Vi lar barna forsøke enkel dramatisering • Bruk av flanellograf og konkreter i samlingsstunder • Vi setter ord på det vi gjør sammen med barna • Bruk av dagtavler • Vi leker og tøyser med språket	• Fokus på høytlesning og gode samtaler. • Lytter til lyder og rytme i språket, gjennom å bruke sang, dikt, regler og klappeleker. • Barna oppmuntres til å fortelle vitser og Gåter. • Vi synger og lager musikk med barna. • Vi dikter fortellinger sammen med barna. • Vi samtaler rundt ulike temaer i bøker. • vi samtaler/reflekterer over hverdagslige opplevelser • Barna får bli kjent med alfabetet • Bruk av flanellograf og konkreter i samlingsstunder • Leker ulike språkleker • Lek med lyder, bokstaver og tallbegrep • Bøker er tilgjengelige for barna, og vi har fokus på å skape gode lesesituasjoner • Vi lærer nye sanger hver måned • Bruk av dagtavler

Antall, rom og form

I Fridahuset barnehage legger vi til rette for at barna skal få oppleve glede over å utforske og leke med tall, former, matematiske begreper, mønster, størrelse og mål. Vi mener at tidlig stimuli er viktig. Vi vil lytte til og reflektere over den matematikk barna uttrykker gjennom lek, samtaler og hverdagsaktiviteter. Vi søker å støtte barnas matematiske utvikling med utgangspunkt i barnas interesser og uttrykksformer. Gjennom aktiviteter ønsker vi å invitere til diskusjon og kreativitet samt skape forbindelse mellom matematikk og vår egen hverdag. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, i natur, kunst og kultur og ved selv å være kreativ og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning. (U.dir. 17, s.53).

1-3 ÅR	3-6 ÅR
• Barna møter ulike former for konstruksjonslek • Vi har fokus på tall og mengde. • Vi leker med former og mønstre, både ute og inne. • Barna får kjennskap til størrelser og begreper, stor, større, størst/ liten, mindre, minst osv. • Barna møter tall og får øve på å telle. • Vi leker med rim og regler. • Vi leker med vann i ulike former, og lar barna få erfaring med volum, vekt, masse. • Barna har tilgang til spill og puslespill. • Barna får erfaring med parkobling, klassifisering og sortering gjennom hverdagsaktiviteter som å dekke på bordet, rydde leker osv. • Barna lærer om ulike størrelser, former og mål. • Vi lager små hytter av bord og kasser og gir barna erfaring med romforståelse.	• Barna møter ulike former for Konstruksjonslek. • Vi har fokus på tall og mengde. • Vi leker med former og mønstre, både ute og inne. • Barna får erfaring med brettspill og regelleker • Vi har fokus på rim og regler. • Barna lærer om ulike størrelser, former og mål. • Vi leker butikk. • Barna leker og utforsker enkel addisjon og Subtraksjon. • Barna skal ha tilgang til leker og formingsaktiviteter som gir erfaring med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning. • Vi leker med vann i ulike former, som gir erfaring med volum og vekt. • Vi lager hytte og telt og gir barna rike erfaringer med romforståelse. • Vi bruker kalender og dagtavler.

Natur, miljø og teknologi

Fridahuset barnehage skal bidra til at barna får kjennskap til planter og dyr, årstider og vær. Vi ønsker at barna skal gjøre positive erfaringer med å oppholde seg og leke i naturen. Gjennom å være gode rollemodeller ønsker vi å formidle grunnleggende miljøvern og samspill i naturen. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaring med naturen som 25 fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og får erfare naturen som arena for lek og læring. (kunnskapsdepartementet 17, s.52).

1-3 ÅR	3-6 ÅR
• Barna er ute i all slags vær • De får kjennskap til de ulike	• Barna er ute i all slags vær • Barna skal få kjennskap til de ulike

årstidene • Vi får kjennskap til insekter, småkryp og husdyr • Vi gjør erfaringer med å plante og så • Vi samler og tar i bruk naturmateriale • Store og små undrer seg sammen over naturens mangfoldighet • Vi studerer livet i skogen • Vi lærer å ha respekt for dyr og insekter • Barna oppmuntres til jakt etter spor, kongler, blomster, insekter og dyr • Fokus på dyrene vi møter i de ulike eventyrene • Barna får gjøre erfaringer med barnehagens kjøkkenhage • Eksperimentere med vann og is • Konstruksjonslek	årstidene og skiftninger i naturen. • Samtaler rundt hvordan mennesker og dyr lever sammen og hvorfor det er så viktig å ta vare på naturen vår. • Barna lærer om naturens kretsløp, om rovdyr som spiser andre dyr, og om hvorfor det er slik i naturen • Barna oppmuntres til jakt etter spor, kongler, blomster og insekter • Barna lærer om gjenvinning og hjelper til med å holde nærområdet rent for boss • Bli kjent med dyrene vi møter i de ulike eventyrene. • Vi har en kjøkkenhage som barna får gjøre erfaringer med • Barna får eksperimentere med vann, is og magnetisme • Konstruksjonslek, modellkitt, magneter og Lego.
--	---

Kropp, bevegelse, mat og helse

Fridahuset barnehage er opptatt av at barna skal få rike erfaringer med varierte og allsidige aktiviteter. Vi har et flott uteområde som vi bruker mye. Barns kontakt med andre barn starter ofte med kroppslige signaler og aktiviteter. Derfor ønsker vi å bruke friluftsliv som utgangspunkt for å gi barna gode mestingsopplevelser. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser. (Kunnskapsdepartementet 17, s.49).

1-3 ÅR	3-6 ÅR
• Barna er ute hver dag, og bruker hele uteområdet vårt • Faste turdager hver uke • Barna leker i vår egen barnehageskog • Vi har aktiviteter på fellesrommet som stimulerer de ulike sansene, samt utfordrer de ulike grunnbevegelsene. • Sanger med bevegelser • Ulike danseleker • Barna lærer god tannhelse, bl. annet gjennom fortellingen om Karius og Baktus • Fokus på god hygiene • Barna blir kjent med kroppsdeler gjennom rim, regler og sanger • Barna får servert sunn mat	• Barna er ute hver dag og bruker hele uteområdet vårt • Barna leker i vår egen barnehageskog • Faste turdager hver uke • Barna får lære om sunn mat, og hjelper til å lage ulike grønnsaksretter • De får lære om tannhelse, bl. annet gjennom fortellingen om «Karius og Baktus» • Vi lager natursti, hinderløyper og sanseløype • Fokus på hygiene, god håndvask etc. • Barna møter ulike bevegelsesleker på fellesrommet og identifiserer oss med de ulike figurene fra eventyrene • Barna får servert sunn mat

- Møte finmotoriske aktiviteter som perling, klipping etc.

Kunst, kultur og kreativitet

Å være sammen om ulike kulturelle opplevelser, skaper samhørighet. Her i barnehagen skal barna ha muligheten til å styrke sin kulturelle identitet og sitt personlige uttrykk. Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og kreativitet ønsker vi at barna skal få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelser, eksperimentering, skapende virksomhet, tenkning og kommunikasjon. I arbeidet med fagområdet skal personalet stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvnings og eksperimentering. Barnehagen må legge til rette for og videreutvikle barnas kreative prosesser og uttrykk. (Kunnskapsdepartementet 17, s.51).

1-3 ÅR	3-6 ÅR
• Barna skal få bli kjent med ulike formingsmateriell, eks. plastelina og trolldig • Barna møter ulike typer musikk og sanger • Fokus på de tradisjonelle eventyrene. • Barna skal høre eventyr fra landene som er representert på avdelingen • Barna skal få danse og bevege seg til musikk • Tilgang til kostymer i lek og utforsking • Barna skal gjennom eventyr bli kjent med ulike kunstuttrykk • Barna skal få tegne og male • Barna skal få utforske med saks og lim • Vi har ulike vannleker • Bruke forskjellige maleteknikker	• Fargeblyanter er alltid tilgjengelig for barna • Barna skal alltid ha tilgang til bøker og bilder • Barna har tilgang til materiale som plastelina, saks og limstifter • Barna møter de ulike tradisjonelle eventyr • Leke og dramatiserer ulike sekvenser fra ulike eventyr • Møte eventyr fra ulike land som er representert i barnegruppen • Leke de tradisjonelle sanglekene våre • Barna får synge, danse og kler seg ut • Gjennom eventyr skal barna bli kjent med ulike kunstuttrykk • Barna får erfare skaperglede ved å utforske sin egen fantasi

Nærmiljø og samfunn

Fridahuset barnehage skal bidra til at barna møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Barna skal sammen med de voksne få utforske sitt eget nærmiljø og bruke nærmiljøets ressurser til gode opplevelser og læringsmuligheter. Barna skal få erfare at de er verdifulle og viktige for barnehagens fellesskap. Her skal de etter hvert få oppleve at deres valg og handlinger kan påvirke både seg selv og de andre barna. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunn og verden. (Kunnskapsdepartementet 17, s.56).

1-3 ÅR	3-6 ÅR
• Turer i nærmiljøet • Fokus om hvem som er min familie • Gutter og jenter blir møtt likt • De skal få kjennskap til ulike roller/yrker man har i samfunnet. • De skal få bli kjent med at samene er Norges urbefolkning og vi markerer samenes dag • Ulike merkedager markeres • Barna skal få gjøre erfaringer med at de er viktige og verdifulle for felleskapet • De skal få kjennskap til at deres valg og handlinger kan påvirke andre • De skal få lære å inkludere andre og utvide sin forståelse for kulturelle likheter og forskjeller • Vi synliggjør og samtaler rundt barns rettigheter. • Vi har misjonsprosjekt hvor barna blir	• Vi bruker nærmiljøet vårt aktivt • Barna lærer om ulike roller og yrker i samfunnet. • Gutter og jenter møtes likt og begge kjønn får like varierte utfordringer og like mye oppmerksomhet • Barna får lære om samene som Norges urbefolkning, og vi markerer samenes dag • Vi markerer ulike merkedager • Barna får gjøre erfaringer med demokratiske prinsipper • Barna skal få utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett • De skal få kjennskap til at deres valg og handlinger kan påvirke andre • Vi vil gi barna begynnende kunnskap om betydningen av menneskerettigheten, spesielt barnekonvensjonen. • Vi har misjonsprosjekt hvor barna blir

Etikk, religion og filosof

I Fridahuset barnehage skal bidra til at barna utvikler toleranse, respekt og interesse for hverandre, samt tilegner seg samfunnets grunnleggende normer og verdier. Vi skal legge til rette for at barna får undre seg og stille spørsmål. Gjennom ukentlige samlinger og hverdagsøyeblikk formidler vi det kristne budskapet gjennom sang og fortelling. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge til rette for kritisk dømmekraft. (Kunnskapsdepartementet 17, s.55).

1-3 ÅR	3-6 ÅR
• Personalet skal være gode rollemodeller for barna. • Fokus på formidling av grunnleggende verdier som omsorg, forståelse og respekt for hverandre. • Barna får veiledning i	• Personalet skal være gode rollemodeller for barna. • Fokus på formidling av grunnleggende verdier slik at barna utvikler omsorg, forståelse og respekt for hverandre. • Hvert barn møtes med tro og undring,

konfliktsituasjoner • Barnehagen markerer de kristne høytidene • Personalet filosoferer og undrer seg sammen med barna • Vi øver oss i å vise respekt og interesse for hverandre • Barna får veiledning til å sette ord på egne følelser og å sette seg inn i andre barns følelser • Barna blir kjent med bibelfortellinger og kristne barnesanger. • Vi synger bordvers • Vi jobber med barnas misjonsprosjekt	respekt og alvor • Fokus på å skape et inkluderende miljø, hvor det er rom for forskjellighet. • Barnehage markerer de kristne høytidene • Barna får besøke kirken • Formidle til barna at de er unike og en viktig del av fellesskapet • Vi har ukentlige samlinger der barna blir kjent med bibelfortellinger og barnesanger. • Lære barna interesse og toleranse for hverandres bakgrunn. • Vi synger bordvers • Vi jobber med barnas misjonsprosjekt
---	---

Progresjon

Progresjon er en prosess som ifølge rammeplanen skal rette seg mot barnas opplevelser lek og læring. Det er derfor de ansattes rolle å finne barnets utgangspunkt, og bygge videre på dette slik at hvert barn får akkurat passe utfordringer, og en god progresjon. De voksne i våre barnehager skal sikre progresjon ved å være til stede og se barna i mestringsøyeblikk, dokumentere og hjelpe dem til videre utvikling.

Tilrettelegging i planleggingsfasen er viktig med tanke på gruppeinndeling etter interesse, kunnskaper, ferdigheter og selvsagt barnets egne ønsker. Barna i våre barnehager må få ulike utfordringer og de skal oppleve at de stadig lærer mer, og vi må finne en balanse mellom det å oppleve mestring og å kunne strekke seg etter nye mål. Progresjon skal følge barnets utvikling og ikke en bestemt aldersgruppe.

Fridahuset barnehage sin progresjonsplan finner du på hjemmesiden vår:

www.fridahuset.barnehage.no

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Felles overordnet grunnlag

Årsplanen skal gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Det skal legges til rette for at barn, foreldre, barnehagens personale og eiere kan delta i planlegging, dokumentasjon og i vurdering av barnehagens pedagogiske virksomhet. Barnegruppens og enkeltbarnets behov skal observeres og vurderes fortløpende.

Vi i Fridahuset barnehage skal dokumentere og vurdere egen praksis. Vi ser observasjon, refleksjon og dokumentasjon som et viktig redskap for refleksjon og læring. Den gir grunnlag for endringer og utvikling, i tillegg til at vi synliggjør vårt arbeid. Det gir samtidig foreldrene mulighet for innsikt i barnehagens arbeid. Vi viser barna at det de gjør er viktig og betydningsfullt og at alle barns inntrykk og uttrykk er like verdifulle.

Månedspan sendes ut fra hver avdeling. Planen legger vekt på å synliggjøre vårt pedagogiske arbeid. Den forteller også kort hva vi har gjennomført med barna i måneden som har gått.

Kidplan.no er en viktig informasjonskanal hvor foreldre/foresatte får informasjon som beskriver innhold og aktiviteter i hverdagen, samt evaluering og dokumentasjon av perioden som er gått. Nye brukere logger inn, og får passord tilsendt. Her synliggjøres og dokumenteres hva vi jobber med på ukentlig og månedlig basis. På denne måten kan foreldre følge med på hva vi gjør samt at det synliggjør om vi gir barna det innholdet i hverdagen sin som Rammeplanen beskriver.

Pedagogisk arbeid dokumenteres gjennom prosjektarbeid som synliggjøres gjennom utstillinger og bilder. Arbeid med barnas vennskap dokumenteres gjennom praksisfortellinger som løftes frem og drøftes på avdelingsmøter.

I forkant av foreldresamtaler gjennomfører vi observasjoner som vi reflekterer over og drøfter på avdelingsmøter. Rutiner og overgangssituasjoner drøftes jevnlig. Voksenrollen og våre møter med barna er viktige refleksjonsgrunnlag som har stort fokus i barnehagen. Vi har rutiner for referatskriving hvilket gjør at situasjoner kan løftes frem også i ettertid.

Dokumentasjonen vår blir pedagogisk i det vi bruker den til refleksjon med siktemål å forbedre pedagogisk praksis. Ved å løfte frem praksisfortellinger, kan vi lære noe om vår egen rolle i møte med barna, barnas egne læringsprosesser og i det hele gi et grunnlag for endring og utvikling av pedagogisk praksis. Å stadig være i utvikling, å strekke oss etter å lære nye og bedre måter å møte barna på er drivkraften bak alt arbeid vi gjør her i barnehagen.

Vi har årlig brukerundersøkelse for foreldrene, samt interne undersøkelser blant personalgruppen.

Observasjon

For å utvide vår måte å tenke om barn, om læring og om kunnskap må vi gjøre observasjoner om til dokumentasjon og dele dem med andre. For å forstå det komplekse i barns liv, lek og læring trenger personalet å dele hverandres tanker. Vi gjør vårt pedagogiske arbeid synlig og åpent for refleksjon og ny innsikt. Vi og barna reflekterer over og diskuterer hva vi gjør og hvordan det fungerer i praksis. Vi setter barnas medvirkning i system og oppmuntrer til en nysgjerrighetskultur. På denne måten blir vi en lærende organisasjon. Vi utfordrer og utvikler vårt syn på kunnskap og læring, på omgivelser og forutsetninger for hvordan de kan endres. Refleksjon handler om bevisste tankeprosesser over det som er observert og dokumentert. Vi ser kritisk på vår egen praksis for hele tiden å skape forandring, bevegelse og utvikling for barnets og barnas beste.

Samarbeid

- **Eier NLM-barnehagene**

Barnehageeier har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. barnehageloven § 7 første ledd. NLM-barnehagene AS har dermed det juridiske ansvaret for kvaliteten på barnehagetilbudet. Eierstyret for den enkelte barnehage er AS-styrets lokale representant.

NLM-barnehagene og den enkelte barnehage samarbeider systematisk om å gi barna et barnehagetilbud av god kvalitet. Dette er nedfelt i NLM-barnehagenes Fokusområder se vår hjemmeside <https://fridahuset.barnehage.no/Innhold/Side/141971>

- **Foreldresamarbeid**

Personalet i barnehagen har ansvar for å skape åpenhet, tillit og trygghet til foreldrene. Foreldrene i våre barnehager skal oppleve at de blir sett og at de blir tatt på alvor. Gode relasjoner til foreldrene, med kommunikasjon som er preget av respekt og varme, er av avgjørende betydning for et godt foreldresamarbeid.

Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens ansvar å forvalte. (Rammeplanen).

- **Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) og Samarbeidsutvalget (SU)**

For å sikre og ivareta samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna i barnehagen. Foreldrerådet skal fremme deres interesser, og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldre-gruppen skaper et godt barnehagemiljø. Hver avdeling i barnehagen har en foreldrerepresentant og et varamedlem som blir valgt ved barnehageårets første foreldremøte. Disse utgjør foreldrearbeidsutvalget (FAU). Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Årsplanen skal sammenfattes og godkjennes av SU.

- **Foreldresamtaler**

Alle foreldre får tilbud om to foreldresamtaler i løpet av barnehageåret, en om høsten og en om våren. Hvis foreldrene eller personalet har behov, er det ingenting i veien for å avtale flere møter. Spørsmål knyttet til barnets trivsel og utvikling drøftes, og vi ønsker tilbakemelding på det pedagogiske innholdet, samarbeidet og informasjonsutvekslingen. Denne tilbakemeldingen er viktig for oss i arbeidet med å utvikle og forbedre arbeidet vårt. Det er selvsagt også anledning til å ta opp andre saker med oss, som er av betydning for barnet.

- **Levering og henting**

Den daglige kontakten ved levering og henting av barna er viktige møter, selv om de ofte er korte og noen ganger travle. Ofte leveres og hentes flere barn samtidig, og de dype og fortrolige samtalene kan bli forstyrret. Trenger foreldrene en prat på tomannshånd ved et av disse møtene, er det fint om de sender en SMS- sånn at dette kan legges til rette for.

Personalet ønsker å møte barna akkurat slik de trenger, og den gode daglige kontakten med foreldre er viktig. Et godt foreldresamarbeid er det beste vi kan gi barna og er utgangspunktet for barnets trivsel og trygget i barnehagen. Ved henting på ettermiddagen ønsker personalet å fortelle foreldrene om små hverdagsopplevelser og hvordan dagen i barnehagen har vært for det enkelte barn.

- **Foreldremøte**

Barnehagen har ett årlig foreldremøte. I år blir dette 21.september. Møtet blir delt i en felles del hvor alle er samlet på fellesrommet, og en del hvor man møtes avdelingsvis. På felles møtet får vi en presentasjon fra representanter fra NLM, som formidler barnehagens verdigrunnlag, visjon osv. På avdelingene legges det opp til samtaler og utveksling av praktisk informasjon, tema, satsningsområder etc. Foreldremøtet er en fin anledning for foreldre å møtes og bli bedre kjent med hverandre, og det er også en flott anledning til å ha felles drøftinger over tema som vedrører foreldregruppen.

- **Forventninger til foreldre**

Dersom barnet har fri en dag eller er blitt syk, ønsker vi å få beskjed om dette så tidlig som mulig og før kl. 09.30. Vi ønsker beskjed dersom det har skjedd noe spesielt hjemme slik at vi kan forstå og møte barnet slik det trenger.

Vi ønsker at dere holder orden på barnets plass i garderoben, og sørger for at barnet har nødvendig og nok byttetøy og bleier liggende. Ved henting bør vått yttertøy vrenses og eventuelt henges i tørkeskapet, slik at barnet har tørt yttertøy klart til neste dag. Det er ønskelig at alt av klær og sko er godt merket. Dersom det er noe dere er misfornøyde med, ønsker vi at dere forteller oss det, sånn at vi i felleskap kan finne frem til gode løsninger. God kommunikasjon kan ikke påpekes ofte nok. Vi er alle opptatt av barnets beste, og det at vi som barnets nære omsorgsgivere kommuniserer sammen er noe at det viktigste vi gjør for barnets trivsel.

I forbindelse med ulike aktiviteter her i barnehagen tas det bilder av barna. Det være seg på dugnad, sommerfest etc. Vi minner om at bilder som foreldre tar hvor andre enn egne barn med, ikke må legges ut på sosiale medier.

Barnehagens samarbeidspartnere

I Askøy kommune har vi ulike instanser som samarbeider om barns oppvekst og utvikling. Ved å utnytte hverandres fagkunnskap, kompetanse og ressurser, kan vi i barnehagen få hjelp og veiledning dersom det er barn som trenger ekstra oppfølging. Tverrfaglighet og helhetlig tenkning står sentralt i vårt arbeid.

Samarbeid med andre instanser skal avklares og gjøres i samarbeid med foreldre.

Vi som jobber i barnehagen, har taushetsplikt. Opplysninger om personlige forhold som gjelder barna skal ikke gjøres kjent for andre. Dersom barnehagen skal gi ut informasjon om enkeltbarn skal foreldrene først godkjenne dette.

Helsestasjonen

Helsestasjonen kan bistå barnehagen i arbeidet med å legge til rette tilbud i møte med barn med særskilte behov.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)

PPT er en sakkyndig instans i forhold til spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning for barn i alderen 0-16 år. PPT kan ved behov bistå barnehagen med spesialpedagogisk hjelp for barn. Dette skal alltid skje i nær forståelse og samarbeid med barnets foresatte.

Pedagogiske støttetjenester PST

Barn som er tildelt spesialpedagogiske timer, ut fra en sakkyndig vurdering fra PPT, får denne hjelpen i barnehagen.

Ressursteam

Barnehagen har i løpet av året tverrfaglige møter der PPT, barnevernet, helsesykepleier og representant fra barnehagen møtes for å drøfte ulike aktuelle saker. Dette være seg både på system og individnivå. Møtene er et ledd i forebyggende arbeid hvor målsetningen er å dele informasjon og erfaringer for å styrke samarbeid rundt barn som trenger det.

Barnevernet

Gjennom vår daglige, tette kontakt med barna, har vi i barnehagen en særlig mulighet til å observere og motta informasjon om barnas omsorgs og livssituasjon. Ifølge barnehageloven § 22 er de som jobber i barnehage pålagt opplysningsplikt uten hinder av taushetsplikt ovenfor barnevernet når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt.

Ansatte i barnehagen har plikt til å søke å avverge kjønnslemlestelse når det foreligger mistanke om at dette skal skje. Kjønnslemlestelse av jenter er mishandling, uttrykk for alvorlig omsorgssvikt og straffbart ifølge Norsk lov. Det har ingen betydning om den foregår i Norge eller i et annet land. Utenlandske familier som kommer til Norge, må forholde seg til det Norske forbudet mot kjønnslemlestelse.

Andre instanser vi samarbeider med er fysioterapeut, logoped samt barne -og ungdomspsykiatri (BUP), Origo livsmestring, psykiskhelse og rus- støtte og veiledning i foreldrerollen. Det beste for barnet er hele tiden i vårt fokus. Erfarer vi at et barn trenger ekstra oppfølging, legger vi til rette for at barn og foreldre kan få kontakt med instanser som innehar den rette faglig kompetanse.

Årshjul

August

Velkommen til nytt barnehageår. I august handler det om tilvenning på alle avdelinger. Barna har hatt lang sommerferie- og noen barn begynner i barnehagen for første gang. Andre barn er endelig blitt førskolebarn. For alle avdelinger handler august om trygghet og tilvenning og å bli kjent med hverandre gjennom lek og samspill.

I Fridahuset barnehage er vi opptatt av å ha et variert og godt kosthold, og vi lager varm lunsj til barna to dager i uken, tirsdag og fredag. Til frokost, lunsj og fruktmåltid- får barna servert brødmatt/ grøt- og sunne påleggsalternativer. Barna får servert vann og melk.

De ansatte i barnehagen legger vekt på å være gode rollemodeller for barna under måltidet og spiser sammen med dem. Måltidet skal være en felles sosial arena, hvor den gode samtalen skal få god plass. Fellesskap, ro, samtale og hygge er viktige ingredienser for et måltid preget av god stemning og positiv atmosfære. Når været tilsier det, synes vi det er ekstra kjekt å ta måltidet ute på en av

benkene, i grillhytten eller i lavvoen i skogen.

Datoer i august:

1 august- nytt barnehageår

September

I september har vi nasjonal brannvernuke. Denne måneden vil vi derfor ha særlig søkelys på brannvern, og vi følger undervisningsopplegget til norsk brannvernforening. Vi får et gjensyn med Bjørnis- som mange av barna kjenner allerede.

Datoer i september:

11 september- planleggingsdag- barnehagen er stengt

18 september -> brannvernuke

21 september- brannøvelse

21 september- foreldremøte kl. 18.30-20.00

01 september- frist for å gi beskjed om høstferie

Oktober

Nå er høsten her- og sammen skal vi utforske og undre oss over alt det flotte vi ser utspiller seg i naturen nå når sommeren er forbi og høsten er her for fullt. Vi jobber videre med prosjektet vårt «skapelsen i naturen», og la barna bli kjent med FN- og barnekonvensjonen. Barna skal få bli kjent med kaninen, pinnsvinet og vennene deres som møter utfordringer i hverdagen- som alle bygger på rettigheter vi finner i barnekonvensjonen.

I oktober starter vi med foreldresamtaler her i barnehagen- og alle foreldre vil få tilbud om en samtale i løpet av de neste ukene. Et tett og godt samarbeid mellom barnehagen og hjemmet er svært viktig for barnas trivsel, og målet for denne samtalen er å styrke samarbeidet mellom barnehagen og hjemmet og gi barnet best mulig utvikling.

Datoer i oktober:

24. oktober: FN dagen

Starter prosjektet. Misjonsprosjektet i år er Japan.

November

Hvert år samler barna i NLM barnehagene inn penger til et misjonsprosjekt som er rettet mot arbeid blant barn. Dette barnehageåret går pengene som blir samlet inn til prosjekter i Japan. Vi starter misjonsprosjektet i oktober/ november og avslutter med vaffeldag 24 mars. Målet er at barna i barnehagen skal få et engasjement for misjon og samtidig lære forståelse for andre land og kulturer. Gjennom leker og aktiviteter og historier som er laget til dette prosjektet skal barna få bli kjent med folk og kulturer i Japan. Vi skal ha en utstilling på fellesrommet onsdag 15 november, hvor barna stiller ut prosjektarbeidet om barnekonvensjonen de har jobbet med i oktober og november.

Datoer i november:

10 november- planleggingsdag- barnehagen er stengt

15 november- vi åpner årets misjonsprosjekt med utstilling på fellesrommet- foreldrekaffe

26 november- frist for å gi beskjed om barnas juleferie

Desember

Vi ønsker å ha en rolig og fin adventstid i barnehagen. Advent betyr «ventetid»- og vi gleder oss til julehøytiden som nærmer seg. Vi fryder oss sammen over julekakebaking, vi lager julegaver og julepynt, vi besøker kirken og har samlinger hvor vi får høre mer fra juleevangeliet. Og så ønsker vi å la stresset og kavet som kjennetegner samfunnet disse dagene, ikke få trenge inn i barnehagen.

Onsdag 13. desember markerer vi Lucia her i barnehagen og inviterer foreldre/ foresatte til å komme å se barna i Luciatoget, og smake på deilige lussekatter som barna har laget i forveien.

Hver advent drar de eldste barna til Kirken her på Erdal. Vi møter presten og kirkepedagogen, og får høre juleevangeliet samt sunget våre kjente julesanger. Vi møter også barn og voksne fra andre lokale barnehager. Noen av barna fremfører julespill, og vi har en fin markering av julehøytiden.

Hver advent får vi også besøk fra en pedagog fra Erdal kirke, og de yngste barna får være med på en adventsamling på fellesrommet. Kirkepedagogen forteller og dramatiserer juleevangeliet, og vi har en fin samling hvor også julesangene får mye fokus.

Datoer i desember

13 desember- Luciafeiring i barnehagen

15 desember- nissefest

Januar

Vi ønsker dere alle et riktig godt nytt år. Vi håper på en fin vintermåned- med lek i snøen, aketurer og kakao.

Det er viktig at barna har rikelig med byttetøy liggende i kurven sin. To fulle klesskift er å anbefale. Funksjonelt yttertøy tilpasset vær og årstiden er nødvendig for at barna skal oppleve trivsel og glede ved utelek. Det er fint om foreldrene kan hjelpe personalet med å holde orden i garderoben, og ta hjem våte sko/klær ved behov. Det er også viktig at barnas tøy er godt merket med fornavn og etternavn. Dette gjør det lettere for personalet å holde orden og system i garderoben

Februar

Tredje uken i februar har vi temafest her i barnehagen og i dette barnehageåret blir det onsdag 21. februar. Tema for festen henter vi fra «hjerteprogrammet» som vi jobber med her i barnehagen. Barna får lage sine egne kostymer i forkant av dagen og ansiktsmaling og spennende elementer skaper fine øyeblikk av magisk stemning i barnehagen. Det er stor stas med fest på fellesrommet, og avdelingsvis, og denne dagen er noe barn og voksne gleder seg til i lang tid.

Datoer i februar

6 februar: samefolkets nasjonaldagnina

21 februar: temafest- Hjertedag

26 januar: frist for å gi beskjed om vinterferie

Mars

Pedagogen fra kirken på Erdal kommer på besøk til oss hver påske, og tar barna med på en reise

gjennom de ulike høytidsdagene i påsken. Gjennom sang, musikk, drama og fortelling får barna innblikk i hva som skjedde i høytiden og hva dette betyr for oss i dag.

Ved fellessamlinger samles hele barnehagen til aktivitet på det store fellesrommet som ligger i andre etasje av barnehagen. Disse samlingene styrker samhold og identitet samtidig som det er kjekt for barna å treffes på tvers av avdelinger. Her synger vi sanger vi har øvd oss på, det dramatiseres og fortelles, samt at små og store venner får opptre for hverandre. Samlingene finner sted en fredag i måneden og vi har kristne temaer som utgangspunkt for samlingene.

Datoer i mars:

15 mars planleggingsdag- barnehagen stengt

15 mars: Barnehagedagen

23 februar: frist for å gi beskjed om barnet skal ha påskeferie

22 mars: Vaffeldagen

20 mars: påskefrokost

27 mars-01 april- påkehøytid og barnehagen er stengt. Obs. stengt onsdag før påske

April

I henhold til vedtektene i Fridahuset barnehage, skal alle barn ha 4 uker ferie. Tre av disse ukene skal være sammenhengende og innenfor skolen sin sommerferie. Den fjerde uken tas ut sammenhengende i løpet av året enten høstferie, vinterferien eller sommerferien. Det er viktig at personalet får vite i god tid før denne ferieuken tas ut. Innen 1 april ønsker vi tilbakemelding om når tid barna skal ha sommerferie. Det er fint for oss å få denne informasjonen så tidlig som mulig, slik at vi kan lage en sommerkabal- som kommer alle barna og de ansatte til gode.

Datoer i april:

01 april: frist for å gi beskjed om når barnet skal ha sommerferie

Mai

Vi har stort søkelys på nasjonaldagen vår i mai. Denne er en viktig del av Norges kulturarv, og vi søker dypere innsikt i hvorfor vi feirer 17. mai. Vi lager pynt og har søkelys på flagget vårt og vi øver oss på de mest kjente nasjonalsangene. Fridahuset barnehage har sin egen fane som vi bærer i det lokale 17. mai toget her på Erdal og vi har vår egen sang som vi øver på og synger i toget

Datoer i mai

1 mai- barnehagen er stengt

16 mai- Vi markerer nasjonaldagen i barnehagen

17 mai- Norges nasjonaldag- barnehagen er stengt

9 mai- Kristi himmelfartsdag- barnehagen er stengt

10 mai- planleggingsdag- barnehagen er stengt

20 mai- 2. pinsedag- barnehagen er stengt

Juni og juli

I månedsskiftet mai/ juni har vi idrettsdag. Det er en flott dag, hvor det er laget til ulike poster hvor barna gjør ulike aktiviteter. Løping, lengde, høydehopp, balansering for bare å nevne noen. Etterpå er det høytidelig overrekkelse av diplomer til alle barna samt is til premie.

Sommerfesten er også en årlig tradisjon i barnehagen hvor det er barnehagen som har regien for å

lage til, invitere og opptre. Barna opptre med sang og underholdning og foreldrene tar med medbrakt mat og står for opprydningen. Det blir også en egen markering for førskolebarna på denne festen.

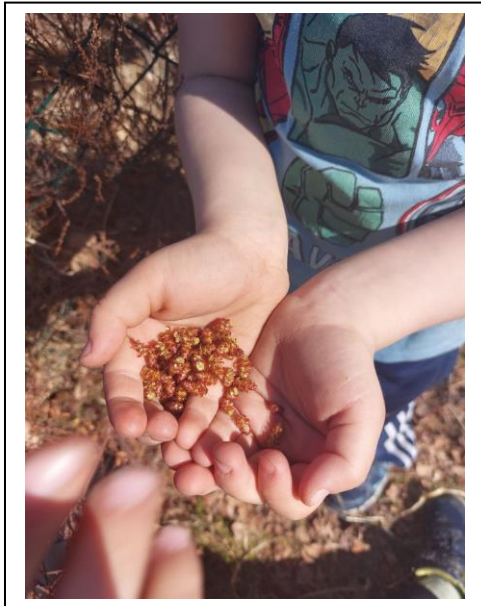
Datoer i juni og juli

2 juni: idrettsdag

8 juni: sommerfest

12 juli: siste dag før barnehagen stenger i to uker

Vi tar forbehold om endringer i årsplanen.

«SKAPER GLEDE I NATUREN»

Prosjektarbeid 2023/24

Prosjektarbeid

Fridahuset barnehage vil i år jobbe prosjektbasert, vi vil da gjennom året ha tre til fire prosjekter. Hovedtemaet for årets prosjektarbeid er «Skapelsen i naturen». Gjennom arbeidet vil vi i prosjektene jobbe tverrfaglig slik at vi sikrer at alle barna får erfaringer innen de ulike fagområdene.

Prosjektarbeid er hos oss knyttet til arbeid med ulike tema som har til hensikt å skape gode arenaer for barna til å utforske, fordype og gi forståelse for ulike fenomener. I prosjektarbeidet har barns nysgjerrighet og medvirkning en sentral plass, og barns lyst til å undersøke og utforske skal ha stor betydning for pedagogiske valg. Å ta barns interesser og spørsmål på alvor innebærer å implementere en holdning i hverdagen med fokus på å våge å ta imot barns undring på en åpen og lydhør måte. Gjennom prosjektarbeid ønsker vi å ivareta den barnekulturen vi mener er viktig for å skjerme om og bidra til å videreutvikle der barn i samspill med hverandre deltar i, skaper, fornyer og gjenskaper sin egen kultur.

Meg i naturen

Avdeling: Ekorn og Pinnsvin 1-3 år

Tidsrom: August, september og oktober

Mål:

- Bli kjent med kroppen min
- Bli kjent med norske skogsdyr Bjørn, Rev og Ekorn

Arbeidsmåte:

Vi fokuserer på tre ulike dyr gjennom høsten, bjørn, rev og ekorn. Hva de gjør, hvor de bor og hva de spiser. Plukke blader og kongler. Lage høstbilder av det vi har funnet i skogen. Lage bilder av potettrykk.

INNHold

Vi lærer oss om kroppen vår og sette egne grenser.

Vi fokuserer på tre ulike dyr gjennom høsten, bjørn, rev og ekorn. Hva de gjør, hvor de bor og hva de spiser.

Eventyr:

Gullhår og de tre bjørnene

Høstens sanger er:

Mikkel Rev

Bjørnen sover

Hode, skulder, kne og tå

Tommelfinger,

tommelfinger hvor er du.

Høstens kristne sanger:

Hvem har skapt alle

blomstene

Det begynner her i toppen

Kristent tema:

Gud skapte mennesket.

Livet på gården

Avdeling: Ekorn og Pinnsvin 1-3 år

Tidsrom: November, desember, januar og februar

Mål:

Bli kjent med dyrene på gården,
høne, ku, geit og gris Og
kjøretøyene.
Hvor er dyrene på vinteren?

Arbeidsmåte:

Lage en bondegård; male/tegne
fjøs og dyra på gården
Male i snøen.
Fryse vann og lage isskulpturer,
med bøtter, hansker, figurer fra
sandkasselekene.
Ta snø i en bøtte og se hva som
skjer når den smelter.

INNHold

Eventyr:

Geitekillingen som
kunne telle til 10

Sanger:

Per Olsen hadde
en bondegård
Bæ bæ lille lam
Bukkene bruse
Med krøllet hale

Kristne sanger:

Kan du si meg
hvem jeg er?
Hvem er jungelens
konge?

Kristent tema:

Gud skapte dyrene
Juleevangeliet

Naturen våkner til liv

Avdeling: Ekorn og Pinnsvin 1-3 år

Tidsrom: Mars, april og mai

Mål:

Fokus på insektene som kommer frem og dyreungene som blir født.
Vårtegn

Arbeidsmåte:

Lage et stort spindelweb av pinner og henge på veggen, og edderkopper av papir.

INNHold

Eventyr:

Den lille røde høna og hvetekornet

Sanger:

Lille petter edderkopp
En liten kylling i egget lå

Jeg gikk en tur på stien

Kristne sanger:

Når det stormer

Kristent tema:

Sauen som ble borte
Påskeevangeliet

Vann og insekter

Avdeling: Ekorn og Pinnsvin 1-3 år

Tidsrom: juni og juli

Mål:

Lære om vann, bli kjent med hva som synker og flyter i vann.
Lage bobler/skum
Bli kjent med marihøne

Arbeidsmåte:

Vannlek, eksperimentere med vann, lage bobler/skum, hva flyter/synker, ha farge oppi vann.
Lage marihøne av pappfat

INNHold

Eventyr:

Pannekaka

Sanger:

Se regndråpene faller fra skyene

Kristne sanger:

Min båt er så liten
Halle halle halleluja
Noas ark

Kristent tema:

Noas ark

Høst: Dinosaurer

Avdeling: Due 2-3 år

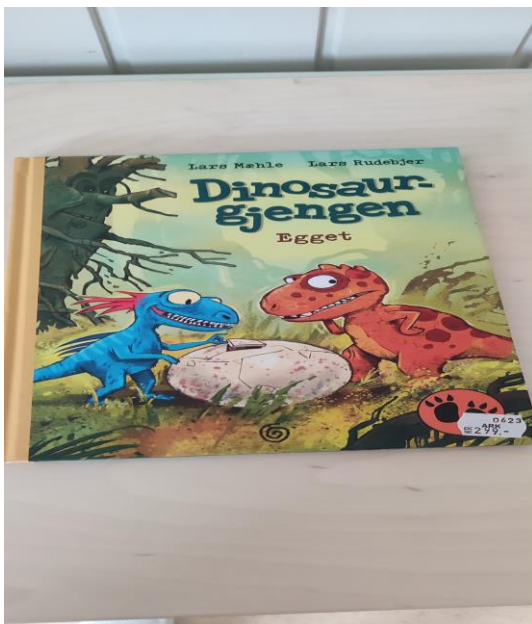
Tidsrom: august, september, oktober, november

Mål:

Barna skal få bli kjent med
dinosaurerne.
Hvor, når og hvordan de levde

Arbeidsmåte:

Vi lager Kongledinosaurer
Og fantasi dinosaurer
Finne naturmaterialer og lage et
hjem for dinosaurerne
Gipsavstøpning av dinosaurspor
Dinosaurspor

INNHold

Fortellinger:

Faktabøker om
dinosaurer
Dinosaurgjengen

Eventyr:
Dinosaurerne Druse
(bukke bruse)

Sanger:

Hvem har skapt alle
blomstene
Kan du si meg hvem jeg
er?

Bibelfortelling:

Skapelsen

Ukens dinosaur:

Tyrannosaurus rex
Triceratops
Stegosaurus
Brachiosaurus
Pterodactylus
Svaneøgle
Megalodon

Vinter: Universet

Avdeling Due 2-3 år

Tidsrom: desember: stjerner og stjernebilder

Januar, februar: Planeter

Mål:

Bli kjent med verdensrommet,
stjernene, stjernebildene og
planetene i vårt solsystem
Navn og historiene til stjernebildene

Arbeidsmåte:

Se stjernebilder og lære og
gjenkjenne dem.
Historiene til stjernebilder Lillebjørn
og Storebjørn
Dramatisere den
Telle stjerner i de ulike stjernebilder
og sammenligne hvilken som har
flest.

Planeter

Forming: Lage et solsystem av leire
Blande farger og male dem.

Felles for hele vinteren:

Lage ting av/ bruke naturmaterialer
til julegaver

Finne og lage kongler til å henge på
juletre

.

INNHold

Sanger:

Blinke blinke stjerne lill.
Hvem har skap alle
blomstene?

Jul: et barn er født i
Betlehem,
En stjerne skinner i natt

Bibelfortellinger:

Jesus blir født
Vismennene som fulgte
stjernen
Sara og Abraham som
skal få like stor familie
som stjerner på
himmelen

Vår: Fugler og insekter
Avdeling Due 2-3 år
Tidsrom: mars og april

Mål:

Fugler i mars:
Barna blir kjent med fuglene
Hvem som overvintrer og hvilken
som er trekkfugler
Navnet på dem

Insekter i april:
Hvor insektene bor, hvem flyr og
hvem er i jorden, Navnet og hvordan
de lever

Arbeidsmåte:

*Vi lager fuglekasse, tar bilde og
former i ulikt materiale innsekter og
fugler vi observerer rundt oss i
naturen.*

*Vi lager plansjer med bilder og
informasjon om fugler og innsekter i
vårt nærmiljø.*

INNHOOLD

Mars: fugler

Sanger:

Jeg gikk en tur på stien
Alle fugler
Hvem har skap alle
blomstene

Antall, rom og form:

måling av planker til
fuglekassen. Se på
former som trenger til
fuglekassen og former
på insektene.

Telling: antall eventuelle
egg, antall bein på
insektene (forskjell på
edderkoppdyr og
insekter)

Kamera inni? Følge med
på dem resten av året

April: insekter

Sanger:

Tusenben,
Lille Petter edderkopp

Natur:

Finne ut hvordan
insektene bor og hva de
spiser

**Bevegelseslek (hele
perioden):**

Hauk og due
Svane og pingvin
Hvordan beveger ulike
insekter seg.
Flyr de, kryper de eller
åler de seg

Sommer: Vann og sjødyr

Avdeling Due 2-3 år

Tidsrom: Mai, juni og juli

Mål:

Forskjell på fersk og saltvann
Hvem lever hvor
Ulike arter
Næringskjeden
Miljøvern
Hva flyter og synker

Arbeidsmåte:

*Lage havet og ha fokus på hva lever i
og over havet. Hvordan er
næringskjeden. Eksperiment om hva
flyter og hva syker i vann?
Vi blir kjent med Blekkulf og hva han
gjør for miljøet*

INNHold

Forming:

Lage havet under og
over. Hva lever hvor og
hva spiser de

Bli kjent med Blekkulf
med fokus på miljøvern

Sanger:

Historien om de tre små
fisk
Ro, ro til fiskeskjær
Ro, ro, ro din båt
Baby shark

Eksperimenter:

Synke/flyte
Appelsin med og uten
skall
Fjær
Stein
Lekakule
Tøy
Tre

Matlaging:

Fra fisk til måltid
Fange krabber og ta med
og bruke de til måltid

Bibelfortellinger:

Jona og hvalen
Jesus stilner stormen
Moses deler havet

Kristen sanger

Høst: Vann – Livet i havet, Jonas i hvalen

Avdeling: Ørn 4-5 år

Tidsrom: August, september, oktober

Mål:

- Barna skal få lære om livet i havet.
- Barna skal få bli kjent med bibelfortellingen om «Jonas i hvalen».
- Barna skal få innsikt i vannets kretsløp.
- Barna skal få oppleve glede, tilhørighet og skaperglede i naturen.

Arbeidsmåte:

- Vi lager en stor hval og et miljø rundt denne hvalen ved hjelp av ulike materialer og verktøy.
- Vi formidler bibelfortellingen om «Jonas i hvalen» med ulike formidlingsuttrykk som f.eks. bilder, høytlesning, flanellograf, drama m.m.
- Vi synger sanger og lærer rim og regler om vann.
- Vi brenner bål.
- Vi går turer i nærområdet.
- Vi lager landart.

INNHold

Kristentema:

- Noas Ark
- Moses deler Rødehavet
- Moses i sivet
- Jesus stiller stormen
- Jesus går på vannet

Sanger:

- «Se regndråper faller fra skyen ned»
- «Regn, regn gå din veg»
- «Eg ve te Bergen»
- «Lofottorsk»
- «Nede på bryggekannten»
- «Noas Ark»
- «Min båt er så liten»

Rim og regler:

«En er en og to er to»

Barnelitteratur/eventyr:

«Pannekaka»
«Askeladden og de syv hjelpere»

Vinter: Verdensrommet, juleevangeliet
Avdeling: Ørn 4-5 år
Tidsrom: november, desember, januar g februar

Mål:

- Barna skal få lære om planeter, stjerner og fenomener i verdensrommet.
- Barna skal få bli kjent med Juleevangeliet fra Bibelen.
- Barna skal få høre om Betlehemsstjernen. -Barna skal få utforske og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål.
- Barna skal få oppleve glede, tilhørighet og skaperglede i naturen.

Arbeidsmåte:

- Vi lager verdensrommet ved hjelp av ulike materialer og verktøy.
- Vi lager julegaver.
- Vi formidler juleevangeliet hvor vi har fokus på konkrete, historieformidling og sanseuttrykk knyttet til fortellingen.
- Vi synger sanger og lærer rim og regler om verdensrommet, jul og vinter.
- Vi lager julekrybbe i skogen, og bruker denne til rollelek og dramatisering.
- Vi brenner bål.

INNHold

Kristentema:

- Abraham teller stjernene
- Gud skapte jorden, solen, månen, stjernene og planetene.

Sanger:

- «Gud han skapte alle stjernene»
- «Oppå berget, nedi dalen»
- «Hvem har skapt alle blomstene?»
- «Et barn er født i Betlehem»
- «På loven sitter nissen»
- «Det snør det snør»
- «Planet-sangen»

Rim og regler:

- «Snøkrystaller, snø som faller»
- «Nisse rød og nisse blå»

Barnelitteratur/ eventyr:

- «Skinnavotten»
- «Snekker Andersen og julenissen»

**Vår: Nytt liv – Livet på bondegården,
påskeevangeliet**

Avdeling: Ørn

Tidsrom: Mars og april

Mål:

- Barna skal få lære om livet på bondegården.
- Barna skal få kjennskap til hvor maten kommer fra.
- Barna skal få bli kjent med påskeevangeliet fra Bibelen.
- Barna skal få være med å skape i naturen.

Arbeidsmåte:

- Vi drar på besøk til en bondegård. Om våren er det mye nytt liv på gården.
- Vi ser på lam.
- Vi bruker saueull til toving.
- Vi lager påskepynt.
- Vi bruker bilder og bøker for å lære barna om hvor maten kommer fra.
- Vi lager utedekorasjon med kors og grav av naturmaterialer.
- Vi lager landart.
- Vi planter og sår i kjøkkenhagen
- Vi lager pinneveg

INNHold

Kristentema:

- Den gode hyrde
- Gud skapte alle dyrene

Sanger:

- «Hvem har skapt alle blomstene?»
- «En liten kylling i egget lå»
- «På Golgata stod det et kors»
- «Vil du vite hvordan det låt»
- «Old Mc.Donald»

Rim og regler:

Barnelitteratur/eventyr:

- «Geitekillingen som kunne telle til ti»

Sommer: Meg i naturen
Avdeling Ørn 4-5 år
Tidsrom: Mai, juni og juli

Mål:

- Barna skal få vite at de er skapt av Gud og er helt unik.
- Barna skal få uttrykke seg ved hjelp av ulike kunstformer som drama, musikk, dans og forming.
- Barna skal få bli kjent med egen kropp og hvordan de kan bruke kroppen sin i allsidige aktiviteter.
- Barna skal få bli kjent med hvordan kroppen er bygget opp

Arbeidsmåte:

- Vi forteller om skapelsen av Adam og Eva fra Bibelen.
- Vi skaper med drama, musikk, dans og forming.
- Vi lager 17.mai-pynt
- Landart.
- Vi arrangerer fellesleker i utetiden hvor barna får bruke kroppen på ulike måter.
- Vi går på lengre turer i nærområdet.
- Vi bruker bilder og konkrete for å lære barna om kroppen.

Uteaktivitet:

Turer i skog og mark
17.mai-tog i nabolaget
Landart
Ringleker
Regellek
Hoppetau

INNHOOLD

Kristentema:

- Pinse
- Kr.Himmelfart
- Gud skapte mennesket

Sanger:

- «Hysj kan du hører»
- «Jeg liker dine store ører»
- «Blimedansen»
- «Blomster små, gule blå»
- «Hode, skulder, kne og tå»
- «Hvis dine ører henger ned»
- «Hele kroppen kan danse»
- «Det begynner her i toppen»

Rim og regler:

- Vi lager vårt eget hurra-rop til 17.mai
- «Tommeltott, slikkepott har sitt navn med rette fått»
- «Ut i skogen og hogge ved»
- «Mauren»
- «Lille persille»

Barnelitteratur/eventyr:

- Bøker om menneskekroppen
- Bøker om mestringsfølelse

Uteaktivitet:

Turer i skog og mark
17.mai-tog i nabolaget
Landart
Ringleker
Regellek
Hoppetau

Høst: Livet i havet

Avdeling: Uglå 5 år

Tidsrom: august, september og oktober

Mål:

Bidra til at alle barna får gode opplevelser med friluftsliv året rundt

Barna skal få lære om livet i havet.
Bli kjent med ulike arter i sjøen og få innsikt i hvordan de lever.

Barna skal få oppleve glede, tilhørighet og skaperglede i naturen.

Bidra til at barna får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen (rammeplan for barnehage, 2017, s. 52)

Arbeidsmåte:

Vi lager et stort hav på veggen med ulike fisker og dyr som lever i havet.

Vi tegner/maler ulike fisker og dyr som lever i havet

Vi formidler bibelfortellingen om «Noahs ark» og eventyret «bukkene bruse» med ulike formidlingsuttrykk.

Fra jord til bord: Lage noe av epler (Syltetøy, eplekake, saft)

Vi velger ut noen dyr eller fisker vi fordyper oss ekstra

Vi blir kjent med «Blekkulf» og ser noen episoder av «Blekkulf» på nrk.

Vi reflekterer sammen med barna om hvorfor det er farlig at det kommer mye boss i havet og hva vi kan gjøre for at å unngå at vårt boss haver i havet.

Uteaktiviteter:

Turer i nærområdet

INNHold

Sanger:

«Dyrene i Afrika»

«Noahs ark»

«Epler og pærer»

«Vil du vite hvordan det låt»

«Min båt er så liten»

«Eg ve te Bergen»

«Bukkene bruse sangen»

Bibelfortellinger:

Noahs ark

Jonas i hvalen

Jesus stiller stormen

Rim og Regle:

Ut i bekken, hente vann

Dikt:

«Jeg har et lite eple»

Andre forslag: Kanskje vi kan få se hvordan man sløyer fisk?

Lage egne trebåter?

Vinter: Verdensrommet- juleevangeliet

Avdeling: Ugla 5 år

Tidsrom: November, desember, januar og februar

Mål:

Barna skal bli kjent med verdensrommet, stjerner og planeter. Hvordan man reiser ut i verdensrommet.

Barna skal få bli kjent med hvorfor vi feirer jul og juleevangeliet fra Bibelen

Arbeidsmåte:

Aktiviteter:

Lage kubene om til verdensrommet eventuelt en rakett

Se video av planeter og hvordan man reiser til planeter

Vi blir kjent med de ulike planetene. Vi jobber med en og en planet, hva heter planeten, hvordan er det på planet, kan mennesker bo på den?

Lage hatter som vi kan bruke når vi reiser til verdensrommet.

Formingsarbeid:

Vi lager stall ute i skogen med høy, krybbe og dyr sammen med Ørn

Lager de forskjellige planetene og henger opp på avdelingen

Vi lager stjernebilder (Svart papp og sølv stjerner)

Lager julegaver og julepynt

Vi lager en stor vott med plass til dyrene som er med i fortellingen

INNHold

Sanger:

«Et barn er født i Betlehem»

«Jeg er så glad hver julekveld»

«Nå tennes tusen julelys»

«På loven sitter nissen»

«Blinke, blinke stjernelill»

«Jeg er en astronaut»

«Planetene»

Bibelfortellinger:

Juleevangeliet

Gud skapte sol og måne, stjerner og planeter

Rim og Regle: «Nisse rød og nisse blå»

Dikt: «Det finnes en liten stjerne»

Andre forslag:

Se video av nordlys.

Hva skjer når det kommer nordlys på himmelen?

Lage dyrene som vi kan bruke i stallen

Vår: Naturen våkner til liv

Avdeling Uglå 5 år

Tidsrom: Mars og april

Mål:

Barna skal få bli kjent med påskeevangeliet fra Bibelen.
Barna skal få være med å skape i naturen.
Barna skal bli kjent med eventyret «Gullhår og de tre bjørnene»
Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna opplever og utforsker naturen og naturens mangfold (rammeplan for barnehagen, 2017, s. 52)

Arbeidsmåte:

- Plante frø - Studerer ulike insekter og småkryp
- Lager plansjer med navn og bilder av ulike småkryp. Vi fordypet oss i noen insekter og småkryp.
- Lage vårbilder med ting fra naturen- Vi lager påskepynt
- Plante i kjøkkenhagen- Vi ser etter vårtegn, insekter og småkryp- Bruker bingo på tur (insekter, vårtegn)
- Vi lager en oversikt over småkryp og insekter vi finner rundt barnehagen- Vi lager insekts hotell
- Landart

INNHold

Sanger:

«Vil du vite hvordan det låt» «Hvem har skapt alle blomstene?»
«Du er du og du duger»
«En liten kylling i egget lå»
«På golgata stod det et kors»
«Hysj, kan du høre gresset gro?»

Bibelfortellinger:

Skapelsen
Påskeevangeliet
Pinsen
Bibelfortelling:
Skapelsen

Eventyr:

Gullhår og de tre bjørnene
Dikt: «Frøet»

Sommer: Kroppen min

Avdeling: Uglå 5 år

Tidsrom: Mai, Juni og juli

Mål:

Barna skal få bli kjent med egen kropp og hvordan de kan bruke kroppen sin i allsidige aktiviteter. Barna skal bli bevisste på egne og andres grenser.

Arbeidsmåte;

Vi blir kjent med de ulike sansene gjennom ulike aktiviteter knyttet til sansene
Vi lærer om kroppens oppbygging, organer og systemer
Vi lager pynt til 17. mai
Vi lager portrett av hverandre – barna skal male hverandre to og to
Hinderløype i skogen
Sykkeldag
Balanseøvelser
Regelleker
Vi opplever ulike sanseinntrykk ute

INNHold

Sanger:

"Ja, vi elsker dette landet"

"Tenk at nå er dagen her"

"Stopp! Ikke mobb!"

«Hode, skulder, kne og tå»

«Hvis dine ører henger ned»

Dikt:

«Barn er som sommerfugler i vinden

Bibelfortelling:

Jesus metter femtusen